

Aluevaltuusto

28.4.2026

Kokoustiedot

Aika 28.4.2026 klo 17:30 -
Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5, Espoo
Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
3		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	7
4	1	Kansalliskielilautakunnan selvityksen ja aluehallituksen lausunnon tiedoksi merkitseminen koskien vuoden 2025 kielellisten oikeuksien toteutumista ja kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä	8
5	2	Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen ja 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa	13
6	3	Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen, sekä 35 muun, valtuustoaloitteeseen koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua	20
7	4	Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 40 muun valtuustoaloitteeseen koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä	25
8	5	Vastauksen antaminen valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan sekä 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille	34
9	6	Vastauksen antaminen valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen sekä 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi	45
10	7	Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 15 muun valtuustoaloitteeseen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin	50

11	8	Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	56
12	9	Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran, sekä 36 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluiden laatua	61
13	10	Vastauksen antaminen valtuutettu af Hällströmin ja 35 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella	72
14	11	Vastauksen antaminen valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin, sekä 29 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta	80
15	12	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella	88
16	13	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 30 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella	95
17	14	Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin ja 21 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa	102
18	15	Vastauksen antaminen valtuutettu Westerholmin ja 25 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien sopimuspalokuntia	108
19	16	Vastauksen antaminen valtuutettu Frantsi-Lankian ja 29 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	115
20		Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset	131

Espoo 17.4.2026

Mervi Katainen
puheenjohtaja

1**Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen****Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 15 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös****Selostus**

Hallintosäännön 15 § mukaan nimenhuudon päätyttyä puheenjohtajan on todettava, onko aluevaltuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Aluevaltuustossa on 79 valtuutettua, joten läsnä tulee olla vähintään 52 valtuutettua tai varavaltuutettua.

Hallintosäännön 15 § mukaan läsnä oleviksi katsotaan myös valtuutetut, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti

Hallintosäännön 9 § mukaan kutsu aluevaltuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kutsu lähetetään myös tiedoksi varavaltuutetuille. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Aluevaltuusto

28.4.2026

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 7 § mukaan aluevaltuuston kokous voidaan päättää pitää sähköisenä tai yksittäiset valtuutetut voivat osallistua kokoukseen sähköisesti hyvinvointialueissa säädetyllä tavalla, edellyttäen että sähköisessä kokouksessa on huolehdittu tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

Puheenjohtaja päättää sähköisen kokouksen pitämisestä.

Yleisöllä tulee olla mahdollisuus seurata aluevaltuuston julkista kokousta. Yleisö voi seurata aluevaltuuston kokousta verkosta tai vaihtoehtoisesti paikan päällä kokouskutsussa ilmoitetusta paikasta.

Edustus aluevaltuuston kokouksessa

Hallintosäännön 12 § mukaan aluehallituksen puheenjohtajan, hyvinvointialuejohtajan ja palvelualuejohtajien on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

2 Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 17 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto puheenjohtajan esityksestä toisin päättä.

Hallintosäännön 40 § mukaan aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, ellei aluevaltuusto ole päättänyt, että pöytäkirja kokonaisuudessaan tai jonkin asian kohdalla tarkastetaan muulla tavalla.

Jos pöytäkirja ei sitä tarkastamaan valitun valtuutetun mielestä vastaa kokouksen kulkua, hänen tulee ilmoittaa siitä viipymättä sihteerille, joka tarvittaessa tarkistaa muotoilun puheenjohtajan kanssa. Puheenjohtajan kanssa käydyin keskustelun perusteella sihteeri joko korjaa pöytäkirjan ja toimittaa aluevaltuuston puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille uuden version tai ilmoittaa pöytäkirjan tarkastajille,

Aluevaltuusto

28.4.2026

että pöytäkirja vastaa puheenjohtajan käsitystä kokouksen kulusta.

Jos pöytäkirjaa tarkastamaan valittu valtuutettu ei hyväksy aluevaltuuston pöytäkirjaa joltakin osin, pöytäkirjan oikeellisuus tarkastetaan tältä osin seuraavassa aluevaltuuston kokouksessa.

3 Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

Kansalliskielilautakunta
Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 4
§ 50

4.3.2026
13.4.2026
28.4.2026

4521/00.01.03/2023

Aluevaltuusto 28.4.2026

4

Kansalliskielilautakunnan selvityksen ja aluehallituksen lausunnon tiedoksi merkitseminen koskien vuoden 2025 kielellisten oikeuksien toteutumista ja kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2025 antaa aihetta:

Kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä jatketaan huomioiden kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksessa esitetyt kehittämis ehdotukset, ja

2. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2025 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kansalliskielilautakunta	§ 4	4.3.2026
Aluehallitus	§ 50	13.4.2026
Aluevaltuusto		28.4.2026

Liitteet

- 1 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2025

Oheismateriaali

- Kansalliskieliohjelman seuranta

Tiedoksi**Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 13.4.2026 § 50

§ 50

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan 4.3.2026 § 4 antaman vuoden 2025 vuosikertomuksen palveluiden järjestämisestä vähemmistökielellä sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2025 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen,

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2025 antaa aihetta:

Kansalliskielilautakunta	§ 4	4.3.2026
Aluehallitus	§ 50	13.4.2026
Aluevaltuusto		28.4.2026

Kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä jatketaan huomioiden kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksessa esitetyt kehittämissuhteet, ja

3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2025 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Käsittely

Tarkastuspäällikkö Kiiskilä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12.22.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kansalliskielilautakunta on 4.3.2026 § 4 hyväksynyt vuosikertomuksen sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Vuoden 2025 vuosikertomus antaa kuvan siitä, miten hyvinvointialueen antamat palvelut ruotsin kielellä on toteutettu.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 33 §:n ja edelleen hallintosäännön 53 § kohdan 1 mukaan on kansalliskielilautakunnan tehtävänä selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Edelleen hyvinvointialuelain ja hallintosäännön § 53 mukaan on kansalliskielilautakunnan annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Liitteet

Oheismateriaali

Kansalliskielilautakunta	§ 4	4.3.2026
Aluehallitus	§ 50	13.4.2026
Aluevaltuusto		28.4.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 04.03.2026 § 4

§ 4

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä liitteenä olevan vuosikertomuksen, joka käsittelee ruotsinkielisten palveluiden toteutumista vuonna 2025 ja
2. lähettää liitteenä olevan vuosikertomuksen aluehallitukselle.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueista annetun lain 33 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon

Kansalliskielilautakunta	§ 4	4.3.2026
Aluehallitus	§ 50	13.4.2026
Aluevaltuusto		28.4.2026

toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Vuosikertomuksen tavoitteena on tarjota hyvinvointialueelle tietoa, jota voidaan hyödyntää kielivähemmistöjen palveluiden suunnittelua koskevassa päätöksenteossa. Raportointi on myös olennainen osa kansalliskielilautakunnan toimintaa, jonka tavoitteena on selvittää, arvioida ja määritellä kielivähemmistön tarvitsemat palvelut heidän omalla kielellään sekä seurata näiden palveluiden saatavuutta ja laatua.

Meillä on entistä paremmat mahdollisuudet ohjata asiakkaita kielittäin, kun asiakasneuvontaa keskitetään yhä enemmän ja koko alue siirtyy vuonna 2026 yhteiseen asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Ruotsinkielisten palvelujen toimivuudesta saatavan tiedon saatavuus on parantunut, mutta kehitystyötä tarvitaan edelleen.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

815/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

5

Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen ja 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kortelainen Emilia

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hankinnat ovat hyvinvointialuejohtajan 18.12.2025 §112 päätöksellä tarkistetun konsernihallinnon toimintaohjeen mukaisesti keskitetty hankinnan vastuualueelle, jonka tehtävänä on vastata muun muassa hankintojen ohjausprosessien määrittelystä ja operatiivisesta hankinnasta.

Aluehallituksen 12.12.2022 § 196 hyväksymässä hankintaohjeessa on todettu, että hankinnoissa tulee pyrkiä eettisten ja kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen sekä sosiaalisten näkökohtien huomioimiseen. Hyvinvointialueen hankinnoissa huomioidaan ihmiskaupan torjuminen ja taloudellisen vastuullisuuden osalta harmaan talouden torjunta. Hankinnoissa noudatetaan muun muassa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006).

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

Hyvinvointialueen sopimuksissa on lähtökohtaisesti alihankkijoiden ketjuttaminen kielletty, ellei asiasta ole tarjouspyynnössä tai sopimuksessa toisin ilmoitettu tai sovittu. Osassa palveluita, kuten siivouspalveluissa, pyritään välttämään alihankintaa.

Palveluntuottaja on ilmoittanut käyttämänsä alihankkijat tarjouksessaan. Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (esim. JYSE 2025) sovelletaan alihankkijoiden käyttöön. Lisäksi sopimuksissa todetaan, että palveluntuottajan tulee aina ilmoittaa tilaajalle kirjallisesti alihankkijoihin kohdistuvista muutoksista ja lisäyksistä. Tilaajan tulee hyväksyä alihankkijoita koskevat muutokset ja lisäykset ennen kuin uudet alihankkijat ryhtyvät tuottamaan palveluita. Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä esitettyä alihankkijaa. Kilpailutusvaiheessa tarjoajan tulee antaa tarjouksen mukana selvitys myös sovellettavasta työehtosopimuksesta. Sopimuskaudella tieto sovellettavasta työehtosopimuksesta saadaan tarkastettaessa tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Sopimusehdoissa on määritelty sopimussanktiot sekä irtisanomis- ja purkuehdot. Sopimusehdoissa on myös varmistettu, että tilaajalla on oikeus saada toimittajalta ja tämän alihankkijalta salassapitosäännösten estämättä palvelun asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten välttämättömät tiedot ja selvitykset. Tilaajalla on lisäksi oikeus tarkastaa palveluntuottajan ja tämän alihankkijan tiloja ja laitteita sekä päästä tässä yhteydessä palveluntuottajan ja tämän alihankkijan hallinnassa oleviin tiloihin. Palveluntuottajan on myötävaikutettava ohjaus- ja valvontatoimenpiteiden toteuttamiseen. Mikäli tilaaja havaitsee valvonnassa palveluntuotantoon liittyviä epäkohtia tai puutteita, palveluntuottajan on tilaajan niin vaatiessa korjattava mainittu epäkohta tai puute tilaajan asettamassa määräajassa. Esimerkiksi siivous- ja ateriapalveluissa palveluntuottaja toimittaa listat henkilöistä, jotka työskentelevät kohteissa. Hyvinvointialue tekee satunnaistarkastuksia kohteisiin ja varmistaa, että ovatko oikeat henkilöt töissä kohteessa sekä täsmäävätkö nimi ja henkilökortti toisiinsa. Mikäli tarkastuksessa havaitaan puutteita, henkilö poistetaan kohteesta.

Alihankkijan tulee toimittaa vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

Harmaan talouden näkökulmasta riskialttiissa palveluissa hankintojen kokonaisuudet on suunniteltu siten, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään.

Hyvinvointialueella on käytössä LaRi-järjestelmä väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Jokainen työntekijä voi ilmoittaa havaitsemastaan väärinkäytöksestä hyvinvointialueen ilmoituskanavaan lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), ilmoittajansuojelulaki, perusteella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto ja Keskusrikospoliisi ovat käyneet kouluttamassa hyvinvointialueen henkilöstöä harmaantalouden torjunnasta ja korruptiosta.

Lisäksi aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 2 Valtuutettu Nurmisen valtuustoaloite koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 52

§ 52

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hankinnat ovat hyvinvointialuejohtajan 18.12.2025 §112 päätöksellä tarkistetun konsernihallinnon toimintaohjeen mukaisesti keskitetty hankinnan vastualueelle, jonka tehtävänä on vastata muun muassa hankintojen ohjausprosessien määrittelystä ja operatiivisesta hankinnasta.

Aluehallituksen 12.12.2022 § 196 hyväksymässä hankintaohjeessa on todettu, että hankinnoissa tulee pyrkiä eettisten ja kestäväen kehityksen periaatteiden noudattamiseen sekä sosiaalisten näkökohtien huomioimiseen.

Hyvinvointialueen hankinnoissa huomioidaan ihmiskaupan torjuminen ja taloudellisen vastuullisuuden osalta harmaan talouden torjunta. Hankinnoissa noudatetaan muun muassa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006).

Hyvinvointialueen sopimuksissa on lähtökohtaisesti alihankkijoiden ketjuttaminen kielletty, ellei asiasta ole

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

tarjouspyynnössä tai sopimuksessa toisin ilmoitettu tai sovittu. Osassa palveluita, kuten siivouspalveluissa, pyritään välttämään alihankintaa.

Palveluntuottaja on ilmoittanut käyttämänsä alihankkijat tarjouksessaan. Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (esim. JYSE 2025) sovelletaan alihankkijoiden käyttöön. Lisäksi sopimuksissa todetaan, että palveluntuottajan tulee aina ilmoittaa tilaajalle kirjallisesti alihankkijoihin kohdistuvista muutoksista ja lisäyksistä. Tilaajan tulee hyväksyä alihankkijoita koskevat muutokset ja lisäykset ennen kuin uudet alihankkijat ryhtyvät tuottamaan palveluita. Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä esitettyä alihankkijaa. Kilpailutusvaiheessa tarjoajan tulee antaa tarjouksen mukana selvitys myös sovellettavasta työehtosopimuksesta. Sopimuskaudella tieto sovellettavasta työehtosopimuksesta saadaan tarkastettaessa tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Sopimusehdoissa on määritelty sopimussanktiot sekä irtisanomis- ja purkuehdot. Sopimusehdoissa on myös varmistettu, että tilaajalla on oikeus saada toimittajalta ja tämän alihankkijalta salassapitosäännösten estämättä palvelun asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten välttämättömät tiedot ja selvitykset. Tilaajalla on lisäksi oikeus tarkastaa palveluntuottajan ja tämän alihankkijan tiloja ja laitteita sekä päästä tässä yhteydessä palveluntuottajan ja tämän alihankkijan hallinnassa oleviin tiloihin. Palveluntuottajan on myötävaikutettava ohjaus- ja valvontatoimenpiteiden toteuttamiseen. Mikäli tilaaja havaitsee valvonnassa palveluntuotantoon liittyviä epäkohtia tai puutteita, palveluntuottajan on tilaajan niin vaatiessa korjattava mainittu epäkohta tai puute tilaajan asettamassa määräajassa. Esimerkiksi siivous- ja ateriapalveluissa palveluntuottaja toimittaa listat henkilöistä, jotka työskentelevät kohteissa. Hyvinvointialue tekee satunnaistarkastuksia kohteisiin ja varmistaa, että ovatko oikeat henkilöt töissä kohteessa sekä täsmäävätkö nimi ja henkilökortti toisiinsa. Mikäli tarkastuksessa havaitaan puutteita, henkilö poistetaan kohteesta.

Alihankkijan tulee toimittaa vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

Harmaan talouden näkökulmasta riskialttiissa palveluissa hankintojen kokonaisuudet on suunniteltu siten, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään.

Hyvinvointialueella on käytössä LaRi-järjestelmä väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Jokainen työntekijä voi ilmoittaa havaitsemastaan väärinkäytöksestä hyvinvointialueen ilmoituskanavaan lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), ilmoittajansuojelulaki, perusteella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto ja Keskusrikospoliisi ovat käyneet kouluttamassa hyvinvointialueen henkilöstöä harmaantalouden torjunnasta ja korruptiosta.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Nurminen ja 23 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 §13 valtuustoaloitteen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa,

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 52

13.4.2026
28.4.2026

viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 54

13.4.2026
28.4.2026

838/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

6

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen, sekä 35 muun, valtuustoaloitteeseen koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa nostetaan esiin tarve selvittää raskausmyrkytyksen (pre-eklampsian) sairastaneiden hoitopolkua ja siihen liittyvää elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystarvojen – kuten verenpaineen ja tärkeiden veriarvojen – seuranta raskauden jälkeen.

Raskausmyrkytyksen sairastaneet jäävät usein ilman systemaattista jatkoseuranta synnytyksen ja jälkitarkastuksen jälkeen. Aloitteen pohjalta on tarkasteltu asiaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja todettu, että hoitopolun kehittäminen ja seurantakäytäntöjen yhdenmukaistaminen on tarpeellista.

Aloitteen myötä ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 54

13.4.2026
28.4.2026

1. Olemassa olevan ohjeistuksen arviointi

Neuvolapalveluissa tullaan perehtymään elokuuhun 2026 mennessä Sydänliiton julkaisemaan raskausmyrkytyksen sairastaneiden ohjaus- ja seurantaohjeistukseen, jonka pohjalta saadaan kokonaiskuva jatkoseurannan tarpeista ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

2. Muiden hyvinvointialueiden toimivien käytäntöjen hyödyntäminen

Neuvolapalveluista ollaan yhteydessä kevään 2026 aikana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen neuvolapalveluihin, missä on käytössä raskausmyrkytyksen jälkeinen hoitopolku. Tästä saadaan vertailtavaa tietoa toimivista käytännöistä ja mahdollisista keinoista soveltaa niitä.

3. Selvitystyön käynnistäminen mahdollisen hoitopolun luomiseksi

Kootun tiedon pohjalta arvioidaan syksyn 2026 aikana, voisiko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella luoda ja mahdollisesti ottaa käyttöön vastaavan hoitopolun raskausmyrkytyksen sairastaneille.

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 3 Valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen valtuustoaloite koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 54

13.4.2026
28.4.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 54

§ 54

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa nostetaan esiin tarve selvittää raskausmyrkytyksen (pre-eklampsian) sairastaneiden hoitopolkua ja siihen liittyvää elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystarvojen – kuten verenpaineen ja tärkeiden veriarvojen – seuranta raskauden jälkeen.

Raskausmyrkytyksen sairastaneet jäävät usein ilman systemaattista jatkoseuranta synnytyksen ja jälkitarkastuksen jälkeen. Aloitteen pohjalta on tarkasteltu asiaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja todettu, että hoitopolun kehittäminen ja seurantakäytäntöjen yhdenmukaistaminen on tarpeellista.

Aloitteen myötä ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Olemassa olevan ohjeistuksen arviointi

Neuvolapalveluissa tullaan perehtymään elokuuhun 2026 mennessä Sydänliiton julkaisemaan raskausmyrkytyksen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 54

13.4.2026
28.4.2026

sairastaneiden ohjaus- ja seurantaohjeistukseen, jonka pohjalta saadaan kokonaiskuva jatkoseurannan tarpeista ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

2. Muiden hyvinvointialueiden toimivien käytäntöjen hyödyntäminen

Neuvolapalveluista ollaan yhteydessä kevään 2026 aikana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen neuvolapalveluihin, missä on käytössä raskausmyrkytyksen jälkeinen hoitopolku. Tästä saadaan vertailtavaa tietoa toimivista käytännöistä ja mahdollisista keinoista soveltaa niitä.

3. Selvitystyön käynnistäminen mahdollisen hoitopolun luomiseksi

Kootun tiedon pohjalta arvioidaan syksyn 2026 aikana, voisiko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella luoda ja mahdollisesti ottaa käyttöön vastaavan hoitopolun raskausmyrkytyksen sairastaneille.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Hietanen-Tanskanen sekä 35 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään, että hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön hoitopolun, joka sisältää raskausmyrkytykseen sairastaneille elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystarvojen kuten verenpaineen ja oleellisten veriarvojen seurannan.

Toimivalta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 54

13.4.2026
28.4.2026

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

837/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

7

Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 40 muun valtuustoaloitteeseen koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus "Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammät asiakaspolut". Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 4 Valtuutettu Hyrkön valtuustoaloite koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 55

§ 55

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

”Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus ”Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut”. Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.”

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus "Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammät asiakaspolut". Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Hyrkkö sekä 40 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä sekä erityisen huomion kiinnittämistä niiden lasten ja perheiden palveluohjaukseen, jotka hyötyisivät varhaiskasvatuksesta erityisen paljon kielitaidon kehityksen tai muiden syiden takia. Aloitteessa esitetään myös, että selvitettäisiin mahdollisuutta pilotoida varhaiskasvatuksen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 55

13.4.2026
28.4.2026

ulkopuolella olevien lasten neuvolakäynnin toteuttamista varhaiskasvatusyksikössä.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

5150/00.02.01/2025

Aluevaltuusto 28.4.2026

8

Vastauksen antaminen valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan sekä 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi -etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus "Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön" suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029. Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa- aluetta, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen, henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen, laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointitunnin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijauskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointitunnin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointitunnin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka koko-aikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkiorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaika palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointitunnin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa.
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 5 Valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan valtuustoaloite koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 63

§ 63

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi -etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus "Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön" suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029. Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa- aluetta, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen, henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen, laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointituntin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijaiskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointituntin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointituntin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka kokoaikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkiorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaika palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvedon voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointitunnin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa. Kustannukset työhyvinvointitunnista olisivat merkittävät, eikä ehdotettuun malliin sisälly keinoa varmistua siitä, että työhyvinvointituntia varten annettava palkallinen vapautus työtehtävien hoidosta todella käytettäisiin suunniteltuun tarkoitukseen, eikä se valuisi vain työajan lyhentämiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:

”Kustannukset työhyvinvointitunnista olisivat merkittävät, eikä ehdotettuun malliin sisälly keinoa varmistua siitä, että työhyvinvointituntia varten annettava palkallinen vapautus työtehtävien hoidosta todella käytettäisiin suunniteltuun tarkoitukseen, eikä se valuisi vain työajan lyhentämiseksi.”

Päätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi -etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus "Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön" suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029. Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa- aluetta, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen, henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen, laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointitunnin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijaiskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointitunnin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointitunnin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka kokoaikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkiorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaika palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointituntin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Valkeapää ja valtuutettu Hiila sekä 33 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 63

13.4.2026
28.4.2026

esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa,
viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 64

13.4.2026
28.4.2026

5149/00.02.01/2025

Aluevaltuusto 28.4.2026

9

Vastauksen antaminen valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen sekä 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Mustakari-Ilovuori Anu

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Sairaalakouluopetusta säätelee ensisijaisesti perusopetuslaki (628/1998) ja erityisesti sen 4 a §, joka koskee erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetusta ja konsultaatiopalvelua. Sairaalakoulutoiminnan järjestäminen ei kuulu hyvinvointialueen vastuulle, mutta hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä niin erikoissairaanhoidon kuin sairaalakoulutoiminnan kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella sairaalakoulutoiminnasta vastaa Keinumäen sairaalakoulu, joka on osa Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialaa.

Opetus sairaalakoulussa on tarkoitettu peruskouluikäisille lapsille ja nuorille erikoissairaanhoidon potilaille (psykiatria tai somaattinen), ja sen tavoitteena on turvata koulunkäynti sairaudesta huolimatta. Sairaalan toimintayksikön sijaintikunta on velvollinen järjestämään opetuksen sairaalassa potilaana

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 64

13.4.2026
28.4.2026

olevalle oppilaalle silloin kun se ei ole mahdollista potilaan omassa koulussa. Sairaalakoulu tuottaa lisäksi laadukasta konsultaatiopalvelua lapsen ja nuoren oppimisen vaikeuksien ratkaisemiseksi omassa kasvu- ja kouluympäristössä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä Keinumäen sairaalakoulun kanssa muun muassa opiskeluhuollon kautta. Opiskeluhuollon ammattilaiset ovat matalalla kynnyksellä konsultoitavissa. Yhteistyön lisäksi hyvinvointialueen tehtävänä on tarjota tarvittaessa nopeaa ja joustavaa lapsen ja nuoren tarpeen mukaista tutkimusta ja hoitoa jo ennen erikoissairaanhoidon palvelua.

Kenttäsairaalan perustamisen sijaan hyvinvointialueen, Espoon kaupungin ja alueen muiden kuntien sekä HUS-yhtymän tulisi yhdessä varmistaa konsultatiivisen toiminnan vakiintuminen sekä riittävä resursointi. Hyvinvointialueen, kuntien ja erikoissairaanhoidon yhteisenä tehtävänä on varmistaa, että jokainen lapsi saa oikeanlaista tukea oikea-aikaisesti ja että koulunkäynti ja oppiminen turvataan kaikissa tilanteissa.

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 6 Valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen valtuustoaloite koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 64

13.4.2026
28.4.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 64

§ 64

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Sairaalakouluopetusta säätelee ensisijaisesti perusopetuslaki (628/1998) ja erityisesti sen 4 a §, joka koskee erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetusta ja konsultaatiopalvelua. Sairaalakoulutoiminnan järjestäminen ei kuulu hyvinvointialueen vastuulle, mutta hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä niin erikoissairaanhoidon kuin sairaalakoulutoiminnan kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella sairaalakoulutoiminnasta vastaa Keinumäen sairaalakoulu, joka on osa Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialaa.

Opetus sairaalakoulussa on tarkoitettu peruskouluikäisille lapsille ja nuorille erikoissairaanhoidon potilaille (psykiatria tai somaattinen), ja sen tavoitteena on turvata koulunkäynti sairaudesta huolimatta. Sairaalan toimintayksikön sijaintikunta on velvollinen järjestämään opetuksen sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle silloin kun se ei ole mahdollista potilaan omassa koulussa. Sairalakoulu tuottaa lisäksi laadukasta konsultaatiopalvelua lapsen ja nuoren oppimisen vaikeuksien ratkaisemiseksi omassa kasvu- ja kouluympäristössä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 64

13.4.2026
28.4.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä Keinumäen sairaalakoulun kanssa muun muassa opiskeluhuollon kautta. Opiskeluhuollon ammattilaiset ovat matalalla kynnyksellä konsultoitavissa. Yhteistyön lisäksi hyvinvointialueen tehtävänä on tarjota tarvittaessa nopeaa ja joustavaa lapsen ja nuoren tarpeen mukaista tutkimusta ja hoitoa jo ennen erikoissairaanhoidon palvelua.

Kenttäsairaalan perustamisen sijaan hyvinvointialueen, Espoon kaupungin ja alueen muiden kuntien sekä HUS-yhtymän tulisi yhdessä varmistaa konsultatiivisen toiminnan vakiintuminen sekä riittävä resursointi. Hyvinvointialueen, kuntien ja erikoissairaanhoidon yhteisenä tehtävänä on varmistaa, että jokainen lapsi saa oikeanlaista tukea oikea-aikaisesti ja että koulunkäynti ja oppiminen turvataan kaikissa tilanteissa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Tiitinen ja Ahonen sekä 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 64

13.4.2026
28.4.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

5146/00.02.01/2025

Aluevaltuusto 28.4.2026

10

Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 15 muun valtuustoaloitteeseen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hallintosäännön 59 §:n mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on järjestöyhteistyöhön liittyen seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, kestäväää kehitystä hyvinvointialueella, yhteistyötä kuntien kanssa sekä alueen väestön demografista kehitystä. Lautakunnan tehtävänä on myös seurata ja arvioida hyvinvointialueen toiminnan yhteen sovittamista kuntien ja kolmannen sektorin toimintaan edistäen hyvinvointia ja terveyttä, sekä hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:ssä veloitetaan hyvinvointialuetta yhteistyöhön alueen yleishyödyllisten järjestöjen kanssa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Laissa annetun tehtävän mukaisesti

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Aloitteessa esitetään, että järjestöavustuksista palautuneet varat kohdennettaisiin seuraavan vuoden avustuksiin. Tavoite on ymmärrettävä ja järjestötoimintaa tukeva. Silti palautuneiden avustusten uudelleenjakamiseen liittyy useita hallinnollisia, taloudellisia ja kirjanpidollisia kysymyksiä.

Hyvinvointialueen talous perustuu talousarvioon, joka hyväksytään kalenterivuosittain. Tosiallisesti muutos kasvattaisi avustusta aiheutuvaa vuosittaista kustannus hyvinvointialueella ja se tulisi käsitellä osana talousarvioprosessia.

Lisäksi avustuksen takaisin perintään liittyy usein lisäselvittelyä, jonka vuoksi takaisinperintä voi tapahtua vasta tilikauden päättymisen jälkeen, jolloin lopullinen summa ei ole tiedossa seuraavan vuoden avustusmäärärahoja valmistellessa.

Hyvinvointialue on sitoutunut pitkäjänteiseen järjestöyhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat seuraavat keinot:

- järjestöavustusten kriteerit ja taso arvioidaan vuosittain osana
- Hyvinvointialueen taloussuunnittelua avustusten hakuprosessi on selkeä, ennakoitava ja läpinäkyvä - Vuosittainen avustusmääräraha päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä,
- hyvinvointialue kehittää järjestöavustusten seuranta ja raportointia siten, että palautusten syitä ja laajuutta voidaan tarkastella kokonaisuutena ja huomioida osana avustustoiminnan jatkuvaa kehittämistä.

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

Liitteet

- 7 Valtuutettu Paakkunaisen valtuustoaloite koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 66

§ 66

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hallintosäännön 59 §:n mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on järjestöyhteistyöhön liittyen seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, kestäväää kehitystä hyvinvointialueella, yhteistyötä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

kuntien kanssa sekä alueen väestön demografista kehitystä. Lautakunnan tehtävänä on myös seurata ja arvioida hyvinvointialueen toiminnan yhteen sovittamista kuntien ja kolmannen sektorin toimintaan edistäen hyvinvointia ja terveyttä, sekä hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:ssä veloitetaan hyvinvointialuetta yhteistyöhön alueen yleishyödyllisten järjestöjen kanssa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Laissa annetun tehtävän mukaisesti hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Aloitteessa esitetään, että järjestöavustuksista palautuneet varat kohdennettaisiin seuraavan vuoden avustuksiin. Tavoite on ymmärrettävä ja järjestötoimintaa tukeva. Silti palautuneiden avustusten uudelleenjakamiseen liittyy useita hallinnollisia, taloudellisia ja kirjanpidollisia kysymyksiä.

Hyvinvointialueen talous perustuu talousarvioon, joka hyväksytään kalenterivuosittain. Tosiallisesti muutos kasvattaisi avustusta aiheutuvaa vuosittaista kustannus hyvinvointialueella ja se tulisi käsitellä osana talousarvioprosessia.

Lisäksi avustuksen takaisin perintään liittyy usein lisäselvittelyä, jonka vuoksi takaisinperintä voi tapahtua vasta tilikauden päättymisen jälkeen, jolloin lopullinen summa ei ole tiedossa seuraavan vuoden avustusmäärärahoja valmistellessa.

Hyvinvointialue on sitoutunut pitkäjänteiseen järjestyhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat seuraavat keinot:

- järjestöavustusten kriteerit ja taso arvioidaan vuosittain osana
- Hyvinvointialueen taloussuunnittelua avustusten hakuprosessi on selkeä, ennakoitava ja läpinäkyvä - Vuosittainen avustusmääräraha päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä,
- hyvinvointialue kehittää järjestöavustusten seuranta ja raportointia siten, että palautusten syitä ja laajuutta voidaan tarkastella kokonaisuutena ja huomioida osana avustustoiminnan jatkuvaa kehittämistä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Halkosaari ja palvelutuotannon johtaja Pälve poistuivat kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista klo 13.15.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen ja 15 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 66

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 68

13.4.2026
28.4.2026

5144/00.02.01/2025

Aluevaltuusto 28.4.2026

11

Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella tunnustetaan yksinäisyyden merkittävä vaikutus kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Yksinäisyys on vakava kansanterveyden kysymys, ja hyvinvointialueen tehtävänä on ehkäistä sitä osana lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä palveluita. Tätä työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Hyvinvointialueessa toimii useita rakenteita ja palveluja, jotka suoraan tai välillisesti ehkäisevät yksinäisyyttä. Perhekeskusten avoimet kohtaamispaikat tarjoavat maksuttomia ja matalan kynnyksen mahdollisuuksia vanhemmille, nuorille ja lapsille kohdata muita asukkaita. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 68

13.4.2026
28.4.2026

ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista. Hyvinvointialue kehittää myös yhteisöllisen asumisen ratkaisuja, joissa asukkaille tarjotaan yhteisiä tiloja, toimintaa ja kohtaamisia. Hyvinvointialueella pilotoidaan vammaisten lasten omaishoitajia tukevaa ryhmämuotoista virkistysvapaaan palvelua, missä omaishoitajille tarjotaan mahdollisuus vertaistoimintaan ja sosiaalisia kontakteja samassa tilanteessa olevien omaishoitajien kanssa.

Lisäksi hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille.

Hyvinvointialue huomioi yksinäisyyden teeman säännöllisesti viestinnässään esimerkiksi korostamalla yhteydenoton matalaa kynnystä, nostamalla esiin kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja jakamalla tietoa palveluista ja tuen muodoista.

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 8 Valtuutettu Marttilan valtuustoaloite koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 68

13.4.2026
28.4.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 68

§ 68

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella tunnistetaan yksinäisyyden merkittävä vaikutus kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Yksinäisyys on vakava kansanterveyden kysymys, ja hyvinvointialueen tehtävänä on ehkäistä sitä osana lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä palveluita. Tätä työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Hyvinvointialueessa toimii useita rakenteita ja palveluja, jotka suoraan tai välillisesti ehkäisevät yksinäisyyttä. Perhekeskusten avoimet kohtaamispaikat tarjoavat maksuttomia ja matalan kynnyksen mahdollisuuksia vanhemmille, nuorille ja lapsille kohdata muita asukkaita. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista. Hyvinvointialue kehittää myös yhteisöllisen asumisen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 68

13.4.2026
28.4.2026

ratkaisuja, joissa asukkaille tarjotaan yhteisiä tiloja, toimintaa ja kohtaamisia. Hyvinvointialueella pilotoidaan vammaisten lasten omaishoitajia tukevaa ryhmämuotoista virkistysvapaan palvelua, missä omaishoitajille tarjotaan mahdollisuus vertaistoimintaan ja sosiaalisia kontakteja samassa tilanteessa olevien omaishoitajien kanssa.

Lisäksi hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille.

Hyvinvointialue huomioi yksinäisyyden teeman säännöllisesti viestinnässään esimerkiksi korostamalla yhteydenoton matalaa kynnystä, nostamalla esiin kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja jakamalla tietoa palveluista ja tuen muodoista.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Halkosaari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.16.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Marttila ja 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen keskenmenon kokeneen tukemisesta osana neuvolapalveluja.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 68

13.4.2026
28.4.2026

esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa,
viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

836/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

12

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran, sekä 36 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluiden laatua

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula
Janhunen Katja

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on päätetyt palvelujen myöntämisen periaatteet, joiden mukaan henkilö voi saada tarpeen mukaisia sosiaalihuollon palveluja.

Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Julkaisemme lisäksi kahdesti vuodessa lakisääteisesti tietoa ikääntyneiden pääsystä tarvitsemiensa sosiaalipalvelujen piiriin. Viimeisimmän koonnin mukaan ikääntyneet saavat sosiaalihuollon palveluja pääosin viivytyksettä.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteutamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Tällä hetkellä asiakkaiden tyytyväisyyttä kysytään säännönmukaisesti THL:n kerro palvelustasi - asiakastyytyväisyyskyselyllä sekä kotihoidon että asumispalvelujen osalta. THL toteuttaa kyselyn joka toinen vuosi. Tänä vuonna kyselyn ajankohta on 14.1.–31.3.2026. Asumispalveluissa kysytään lisäksi välivuosina vastaavin kysymyksin palautetta. Edellinen asumispalveluiden oma asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu maaliskuussa 2025. Tavoitteena on jatkossa kysyä myös kotihoidon palveluista palautetta vuosittain vastaavin kysymyksin. Asiakkaiden ja omaisten kokema palvelun laatu vaihtelee yksiköittäin ja palveluntuottajittain, mutta sillä ei ole suoraan

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

yhteyttä siihen onko palveluntuottaja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vai yksityinen palveluntuottaja.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköiden henkilöstömitoitus ylittää lakisääteisen vähimmäistason. RAI-tietoa hyödynnetään yksikön mitoitusta ohjaavana tekijänä, mutta lisäksi huomioidaan yksiköissä päivittäin muuttuvat tilanteet, asiakasprofiili ja tilojen vaikutus. Palveluasumisen yksiköissä RAI-arviointi tulee tehdä kerran vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa. Kotihoidossa vastaava arviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa. RAI- tiedon pohjalta kehitetään monipuolisesti yksiköiden toimintaa ja hoidon laatua. RAI-tiedon pohjalta yksikössä tunnistetaan poikkeamat ja niihin suunnitellaan toimenpiteet, esimerkiksi kaatumisriskin kasvu, lisätään tasapainoharjoittelua, tehdään apuvälinearviota ja lääkehoidon tarkastelua. Mikäli havaitaan esimerkiksi kognitiivisesti kuormittava asiakasrakenne, voidaan työvuorosuunnittelulla, resursoinnilla, osaamisprofiilien tarkistuksella ja muistisairaana kohtaamisen osaamista vahvistamalla tukea yksikön toimintaa.

Palveluasumiseen sijoittuvat asiakkaat saavat esittää toiveita asumisyksiköstä ja sen sijainnista. Suurimmalle osalle palveluasumista tarjotaan oman kotikunnan alueelta.

Noin 10 % palveluasumisen asiakkaista asuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella, mutta oman kotikunnan ulkopuolella. Toisaalta tällä hetkellä paikkaa odottavista suurin piirtein sama 10 % toivoo paikkaa oman kotikunnan ulkopuolelta esimerkiksi lasten asuinkunnan perusteella.

Hyvinvointialue seuraa haitta- ja vaaratilanteita osana lain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) mukaista omavalvontaa ja asiakas- ja potilasturvallisuuden johtamista. Seuranta perustuu henkilöstön tekemiin ilmoituksiin ja niiden järjestelmälliseen analyysiin.

Tarkastelujaksolla ilmoituksia tehtiin 148–373 kuukaudessa, ja kokonaismäärä kasvoi vuoden 2025 aikana. Ilmoitusmäärien nousu ei sellaisenaan osoita turvallisuuden heikentymistä, vaan heijastaa parantunutta raportointikulttuuria ja matalaa ilmoituskyynnystä.

Ilmoitusten keskeiset myötävaikuttavat tekijät liittyivät

1. asiakkaiden toimintakykyyn ja terveydentilaan,

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

2. hoitoympäristöön ja työjärjestelyihin (esim. apuvälineet, siirtotilanteet, henkilöstöresurssit) sekä
3. prosesseihin, tiedonkulkuun ja lääkehoitoon (esim. jakovirheet, kaksoistarkastusten puutteet, siirtoraportit).

Ilmoitusten perusteella hyvinvointialue kohdistaa kehittämistoimia erityisesti kaatumisten ehkäisyyn, lääkehoidon turvallisuuden parantamiseen, perehdytyksen vahvistamiseen ja tiedonkulun yhdenmukaistamiseen. Nämä toimenpiteet sisältyvät hyvinvointialueen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelmaan, omavalvontatyön sekä ikääntyneiden palvelujen koulutuksen vuosikelloon. Koulutuksia toteutetaan monin tavoin. Kevään 2026 painopisteenä on kaatumisten ehkäisy sekä geriatriset sairaudet. Palvelulinjat järjestävät lisäksi omia koulutuksia esim. hoito- ja hoivatyön ydinosaamiseen ja kädentaitoihin liittyvissä asioissa. Opetushoitajat tukevat toiminnallaan yksiköissä toteuttavaa osaamistason vahvistamista.

Työsuojelun näkökulmasta Ikääntyneiden palvelualueen henkilöstölle organisoidaan hätäensiapukoulutusta, paloturvallisuuskoulutusta, asiakkaan kohtaamiseen ja mahdollisten väkivaltatilanteiden ehkäisyyn liittyvää MAPA-koulutusta sekä ergonomia-koulutusta (Potilassiirtojen ergonomia). Koulutukset toteutuvat pääosin pienryhmissä paikan päällä hyvinvointialueen toimitiloissa. Paloturvallisuuskoulutuksissa on hyödynnetty myös teams-koulutuksia. Koulutuksia on järjestetty sekä suomen että ruotsin kielellä, paloturvallisuuskoulutuksia myös englanniksi.

Hyvinvointialueen omissa ja ostopalveluiden ikääntyneiden asumisyksiköissä palvelun järjestäjän omavalvonnassa havaitut puutteet liittyvät erityisesti palveluntuottajien toimintatapojen ja dokumentaation epäyhtenäisyyteen, lääkehoidon ja tiedonkulun varmistamiseen sekä henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen vaihteluun. Nykyinen palvelunjärjestäjän valvonta kattaa ikääntyneiden asumispalvelujen valvontatarpeet kokonaisuutena. Laadun parantaminen edellyttää kuitenkin, että palveluntuottajien oma omavalvonta toteutuu valvontalain (741/2023) mukaisesti suunnitelmallisesti, ajantasaisesti ja korjaaviin toimiin johtavasti. Nykyinen valvontaresursointi mahdollistaa lakisääteiset tehtävät, ja vaikuttavuuden parantaminen kohdistuu ennen kaikkea valvonnan riskiperusteiseen suuntaamiseen, ennakoivan valvonnan vahvistamiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen hankinnan, ostopalveluiden ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

palveluntuottajien välillä, jotta valvontaa voidaan toteuttaa yhdenmukaisemmin ja vaikuttavammin koko palvelualueella.

Ikääntyneiden palvelujen henkilöstötyytyväisyys on samalla tasolla kuin muutoin on hyvinvointialueen keskiarvo. Tuloksia seurataan kuukausittain tehtävillä pulssikyselyillä ja raportoidaan osana Tahti-raporttia. Sairauspoissaolojen osuus on ikääntyneiden palvelujen asiakas- ja potilastyötä tekevillä korkeampi kuin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muutoin keskimäärin.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 9 Valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden palveluiden laatua

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 51

§ 51

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on päätetyt palvelujen myöntämisen periaatteet, joiden mukaan henkilö voi saada tarpeen mukaisia sosiaalihuollon palveluja.

Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Julkaisemme lisäksi kahdesti vuodessa lakisääteisesti tietoa ikääntyneiden pääsystä tarvitsemiensa sosiaalipalvelujen piiriin. Viimeisimmän koonnin mukaan ikääntyneet saavat sosiaalihuollon palveluja pääosin viivytyksettä.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Tällä hetkellä asiakkaiden tyytyväisyyttä kysytään säännönmukaisesti THL:n kerro palvelustasi - asiakastyytyväisyyskyselyllä sekä kotihoidon että asumispalvelujen osalta. THL toteuttaa kyselyn joka toinen vuosi. Tänä vuonna kyselyn ajankohta on 14.1.–31.3.2026. Asumispalveluissa kysytään lisäksi välivuosina vastaavin kysymyksiin palautetta. Edellinen asumispalveluiden oma asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu maaliskuussa 2025. Tavoitteena on jatkossa kysyä myös kotihoidon palveluista palautetta vuosittain vastaavin kysymyksiin. Asiakkaiden ja omaisten kokema palvelun laatu vaihtelee yksiköittäin ja palveluntuottajittain, mutta sillä ei ole suoraan yhteyttä siihen onko palveluntuottaja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vai yksityinen palveluntuottaja.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden henkilöstömitoitus ylittää lakisääteisen vähimmäistason. RAI-tietoa hyödynnetään yksikön mitoitusta ohjaavana tekijänä, mutta lisäksi huomioidaan yksiköissä päivittäin muuttuvat tilanteet, asiakasprofiili ja tilojen vaikutus. Palveluasumisen yksiköissä RAI-arviointi tulee tehdä kerran vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa. Kotihoidossa vastaava arviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa.

RAI- tiedon pohjalta kehitetään monipuolisesti yksiköiden toimintaa ja hoidon laatua. RAI-tiedon pohjalta yksikössä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

tunnistetaan poikkeamat ja niihin suunnitellaan toimenpiteet, esimerkiksi kaatumisriskin kasvu, lisätään tasapainoharjoittelua, tehdään apuvälinearviota ja lääkehoidon tarkastelua. Mikäli havaitaan esimerkiksi kognitiivisesti kuormittava asiakasrakenne, voidaan työvuorosuunnittelulla, resursoinnilla, osaamisprofiilien tarkistuksella ja muistisairaahan kohtaamisen osaamista vahvistamalla tukea yksikön toimintaa.

Palveluasumiseen sijoittuvat asiakkaat saavat esittää toiveita asumisyksiköstä ja sen sijainnista. Suurimmalle osalle palveluasumista tarjotaan oman kotikunnan alueelta.

Noin 10 % palveluasumisen asiakkaista asuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella, mutta oman kotikunnan ulkopuolella. Toisaalta tällä hetkellä paikkaa odottavista suurin piirtein sama 10 % toivoo paikkaa oman kotikunnan ulkopuolelta esimerkiksi lasten asuinkunnan perusteella.

Hyvinvointialue seuraa haitta- ja vaaratilanteita osana lain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) mukaista omavalvontaa ja asiakas- ja potilasturvallisuuden johtamista. Seuranta perustuu henkilöstön tekemiin ilmoituksiin ja niiden järjestelmälliseen analyysiin.

Tarkastelujaksolla ilmoituksia tehtiin 148–373 kuukaudessa, ja kokonaismäärä kasvoi vuoden 2025 aikana. Ilmoitusmäärien nousu ei sellaisenaan osoita turvallisuuden heikentymistä, vaan heijastaa parantunutta raportointikulttuuria ja matalaa ilmoituskyynnystä.

Ilmoitusten keskeiset myötävaikuttavat tekijät liittyivät

1. asiakkaiden toimintakykyyn ja terveydentilaan,
2. hoitoympäristöön ja työjärjestelyihin (esim. apuvälineet, siirtotilanteet, henkilöstöresurssit) sekä
3. prosesseihin, tiedonkulkuun ja lääkehoitoon (esim. jakovirheet, kaksoistarkastusten puutteet, siirtoraportit).

Ilmoitusten perusteella hyvinvointialue kohdistaa kehittämistoimia erityisesti kaatumisten ehkäisyyn, lääkehoidon turvallisuuden parantamiseen, perehdytyksen vahvistamiseen ja tiedonkulun yhdenmukaistamiseen. Nämä toimenpiteet sisältyvät hyvinvointialueen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelmaan, omavalvontatyön sekä ikääntyneiden palvelujen koulutuksen vuosikelloon.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

Koulutuksia toteutetaan monin tavoin. Kevään 2026 painopisteenä on kaatumisten ehkäisy sekä geriatriset sairaudet. Palvelulinjat järjestävät lisäksi omia koulutuksia esim. hoito- ja hoivatyön ydinosaamiseen ja kädentaitoihin liittyvissä asioissa. Opetushoitajat tukevat toiminnallaan yksiköissä toteuttavaa osaamistason vahvistamista.

Työsuojelun näkökulmasta Ikääntyneiden palvelualueen henkilöstölle organisoidaan hätäensiapukoulutusta, paloturvallisuuskoulutusta, asiakkaan kohtaamiseen ja mahdollisten väkivaltatilanteiden ehkäisyyn liittyvää MAPA-koulutusta sekä ergonomia-koulutusta (Potilassiirtojen ergonomia). Koulutukset toteutuvat pääosin pienryhmissä paikan päällä hyvinvointialueen toimitiloissa. Paloturvallisuuskoulutuksissa on hyödynnetty myös teams-koulutuksia. Koulutuksia on järjestetty sekä suomen että ruotsin kielellä, paloturvallisuuskoulutuksia myös englanniksi.

Hyvinvointialueen omissa ja ostopalveluiden ikääntyneiden asumisyksiköissä palvelun järjestäjän omavalvonnassa havaitut puutteet liittyvät erityisesti palveluntuottajien toimintatapojen ja dokumentaation epäyhtenäisyyteen, lääkehoidon ja tiedonkulun varmistamiseen sekä henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen vaihteluun. Nykyinen palvelunjärjestäjän valvonta kattaa ikääntyneiden asumispalvelujen valvontatarpeet kokonaisuutena. Laadun parantaminen edellyttää kuitenkin, että palveluntuottajien oma omavalvonta toteutuu valvontalain (741/2023) mukaisesti suunnitelmallisesti, ajantasaisesti ja korjaaviin toimiin johtavasti. Nykyinen valvontaresursointi mahdollistaa lakisääteiset tehtävät, ja vaikuttavuuden parantaminen kohdistuu ennen kaikkea valvonnan riskiperusteiseen suuntaamiseen, ennakoivan valvonnan vahvistamiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen hankinnan, ostopalveluiden ja palveluntuottajien välillä, jotta valvontaa voidaan toteuttaa yhdenmukaisemmin ja vaikuttavammin koko palvelualueella.

Ikääntyneiden palvelujen henkilöstötyytyväisyys on samalla tasolla kuin muutoin on hyvinvointialueen keskiarvo. Tuloksia seurataan kuukausittain tehtävillä pulssikyselyillä ja raportoidaan osana Tahti-raporttia. Sairauspoissaolojen osuus on ikääntyneiden palvelujen asiakas- ja potilastyötä tekevillä korkeampi kuin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muutoin keskimäärin.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
1. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Salovaara sekä 36 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Kokouskutsu

71/133

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 51

13.4.2026
28.4.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

835/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

13

Vastauksen antaminen valtuutettu af Hällströmin ja 35 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Öberg Benita

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1. Ruotsinkielisissä vammaispalveluissa esiintyvien puutteiden kartoitus ja käyttäjien osallistaminen prosessiin

Hyvinvointialueen strategia ohjaa uudistamaan palveluja asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti.

Asiakkailta kerätään palautetta palveluista eri tavoin: palvelun jälkeen lähetettävät tekstiviestikyselyt, palautelaitteet yksiköissä, verkkosivujen palautekanavat, muistutukset sekä palvelutilanteessa annettu palaute. Lisäksi esimerkiksi kehittämisprojektien aikana tehdään kohdennettuja asiakastutkimuksia, joiden tuloksia käytetään palvelujen kehittämisessä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Vammaispalveluissa ei vielä ole käytössä tekstiviestillä kysyttävää palautetta, mutta sitä lähdetään suunnittelemaan vuoden 2026 aikana. Tällä hetkellä asumispalveluissa on käynnissä kehittämisprojekti, jossa tullaan osallistamaan vammaispalvelujen asumisyksiköiden asukkaita ja omaisia esimerkiksi haastatteluin.

Kehittämisprojektien yhteydessä mietitään aina, millainen tapa on paras asiakkaiden osallistamiseen. Osallistamisessa tulee ottaa huomioon asiakkaiden tarpeet ja toimintakyky. Asiakkaiden ja omaisten osallistamisen suunnittelun tueksi on henkilöstölle alkuvuoden aikana luotu osallisuuden työkalupakki, johon on koostettu erilaisia osallistamisen tapoja ja menetelmiä. Työkalupakki auttaa myös vaikuttavimman tavan tai menetelmän valitsemisessa.

2. Konkreettiset toimet ruotsinkielisten kehitysvammaisten henkilöiden asiantuntija-apuun ja palveluun heidän omalla äidinkielellään

Vammaisten lasten ruotsinkielistä puhe- ja toimintaterapiaa on kehitetty ruotsiksi, ja se on nyt keskitetty yhden tiimin alle.

Asumispalveluiden asiakasohjaus toimii molemmilla kansalliskielillä. Sen sijaan ruotsinkielisistä asumispalveluista on puutetta, erityisesti Raaseporin alueella, jossa tarve ruotsinkielisille asumispalveluille on suuri. Asumisyksiköihin tarvittaisiin lisää ruotsia osaavia työntekijöitä.

Ruotsinkielisen palvelun saatavuudessa on haasteita tietyissä vammaispalveluiden erityispalveluissa. Ruotsinkielisen palvelun paremman saatavuuden varmistamiseksi on tiettyjen palvelujen osalta tehty yhteistyösopimuksia muiden hyvinvointialueiden kanssa (katso kohta 4).

Yhteydenottoa on saatu parannettua jonkin verran. Hyvinvointialueella on 1.10.2025 aloittanut sosiaalipalveluiden neuvonnan yksikkö, joka vastaanottaa keskitetysti kaikki alle 65-vuotiaiden sosiaalipalveluja koskevat yhteydenotot. Yksikkö toimii sekä asukkaiden että viranomaisten yhteisenä palveluun ohjauksen ensikontaktina.

3. Viestintä ja tiedon saavutettavuus omaisille, jotka hakevat tukea ja tietoa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Sosiaalipalvelujen neuvonnassa palvellaan asiakkaita monipuolisesti ja tietoa ja tukea saa eri tilanteisiin matalalla kynnyksellä. Hyvinvointialueen verkkosivuilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista, myös vammaispalvelujen osalta, sekä suomeksi että ruotsiksi.

4. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa koskien yhteistyösopimusta kaksikielisten palvelujen järjestämisestä

Yhteistyösopimus kaksikielisten palvelujen järjestämisestä hyväksyttiin tammikuussa 2025. Se on pääsopimus, jonka pohjalta sopimusosapuolet voivat tehdä erillisiä palvelusopimuksia ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa ja myy vammaispalveluihin kuuluvia palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:n mukaisesti seuraavilta/seuraaville: Helsingin kaupunki, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialue.

Syksyn 2025 aikana tehtyjen palvelusopimusten palveluluettelo on päivitetty. Samassa päivityksessä kukin organisaatio on kartoittanut myös ne palvelut, joiden osalta on tarvetta yhteistyöhön, toisin sanoen ne palvelut, joiden tuottamisessa omana toimintana on haasteita tai joissa alueella on mahdollisuus tarjota palvelua muille hyvinvointialueille.

Sopimuksen toteutumista seuraa yhteistyösopimuksen mukainen verkostoryhmä, jonka perustamisesta on sovittu sopimuksessa. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja sen tehtävänä on ylläpitää ajantasaista palveluluetteloä sekä niistä ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista, joissa osapuolet ovat tunnistanee yhteistyön tarpeen, että niistä hyvinvointialueista, jotka palveluja tuottavat.

Toimintaa seurataan jatkuvasti ja arvioidaan muun muassa neuvotteluja eri palvelutuottajien kanssa. Kaikkien kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tekemän palvelukartoituksen myötä on mahdollista saada aiempaa parempi kokonaiskuva siitä, mitä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

palveluja voidaan tarjota yhteistyösopimuksen puitteissa.
Kartoitustyön ja omien palvelujen kehittämisen myötä myös palvelutarpeen ymmärrys syvenee.

2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 10 Valtuutettu af Hällströmin aluehallitukselle osoittama kysymys ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 56

§ 56

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1. Ruotsinkielisissä vammaispalveluissa esiintyvien puutteiden kartoitus ja käyttäjien osallistaminen prosessiin

Hyvinvointialueen strategia ohjaa uudistamaan palveluja asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti.

Asiakkailta kerätään palautetta palveluista eri tavoin: palvelun jälkeen lähetettävät tekstiviestikyselyt, palautelaitteet yksiköissä, verkkosivujen palautekanavat, muistutukset sekä palvelutilanteessa annettu palaute. Lisäksi esimerkiksi kehittämisprojektien aikana tehdään kohdennettuja asiakastutkimuksia, joiden tuloksia käytetään palvelujen kehittämisessä.

Vammaispalveluissa ei vielä ole käytössä tekstiviestillä kysyttävää palautetta, mutta sitä lähdetään suunnittelemaan vuoden 2026 aikana. Tällä hetkellä asumispalveluissa on käynnissä kehittämisprojekti, jossa tullaan osallistamaan vammaispalvelujen asumisyksiköiden asukkaita ja omaisia esimerkiksi haastatteluin.

Kehittämisprojektien yhteydessä mietitään aina, millainen tapa on paras asiakkaiden osallistamiseen. Osallistamisessa tulee ottaa huomioon asiakkaiden tarpeet ja toimintakyky. Asiakkaiden ja omaisten osallistamisen suunnittelun tueksi on henkilöstölle alkuvuoden aikana luotu osallisuuden työkalupakki, johon on koostettu erilaisia osallistamisen tapoja ja menetelmiä. Työkalupakki auttaa myös vaikuttavimman tavan tai menetelmän valitsemisessa.

2. Konkreettiset toimet ruotsinkielisten kehitysvammaisten henkilöiden asiantuntija-apuun ja palveluun heidän omalla äidinkielellään

Vammaisten lasten ruotsinkielistä puhe- ja toimintaterapiaa on kehitetty ruotsiksi, ja se on nyt keskitetty yhden tiimin alle.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Asumispalveluiden asiakasohjaus toimii molemmilla kansalliskielillä. Sen sijaan ruotsinkielisistä asumispalveluista on puutetta, erityisesti Raaseporin alueella, jossa tarve ruotsinkielisille asumispalveluille on suuri. Asumisyksiköihin tarvittaisiin lisää ruotsia osaavia työntekijöitä.

Ruotsinkielisen palvelun saatavuudessa on haasteita tietyissä vammaispalveluiden erityispalveluissa. Ruotsinkielisen palvelun paremman saatavuuden varmistamiseksi on tiettyjen palvelujen osalta tehty yhteistyösopimuksia muiden hyvinvointialueiden kanssa (katso kohta 4).

Yhteydenottoa on saatu parannettua jonkin verran. Hyvinvointialueella on 1.10.2025 aloittanut sosiaalipalveluiden neuvonnan yksikkö, joka vastaanottaa keskitetysti kaikki alle 65-vuotiaiden sosiaalipalveluja koskevat yhteydenotot. Yksikkö toimii sekä asukkaiden että viranomaisten yhteisenä palveluun ohjauksen ensikontaktina.

3. Viestintä ja tiedon saavutettavuus omaisille, jotka hakevat tukea ja tietoa

Sosiaalipalvelujen neuvonnassa palvellaan asiakkaita monipuolisesti ja tietoa ja tukea saa eri tilanteisiin matalalla kynnyksellä. Hyvinvointialueen verkkosivuilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista, myös vammaispalvelujen osalta, sekä suomeksi että ruotsiksi.

4. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa koskien yhteistyösopimusta kaksikielisten palvelujen järjestämisestä

Yhteistyösopimus kaksikielisten palvelujen järjestämisestä hyväksyttiin tammikuussa 2025. Se on pääsopimus, jonka pohjalta sopimusosapuolet voivat tehdä erillisiä palvelusopimuksia ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa ja myy vammaispalveluihin kuuluvia palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:n mukaisesti seuraavilta/seuraaville: Helsingin kaupunki, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialue.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Syksyn 2025 aikana tehtyjen palvelusopimusten palveluluettelo on päivitetty. Samassa päivityksessä kukin organisaatio on kartoittanut myös ne palvelut, joiden osalta on tarvetta yhteistyöhön, toisin sanoen ne palvelut, joiden tuottamisessa omana toimintana on haasteita tai joissa alueella on mahdollisuus tarjota palvelua muille hyvinvointialueille.

Sopimuksen toteutumista seuraa yhteistyösopimuksen mukainen verkostoryhmä, jonka perustamisesta on sovittu sopimuksessa. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja sen tehtävänä on ylläpitää ajantasaista palveluluetteloä sekä niistä ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista, joissa osapuolet ovat tunnistaneet yhteistyön tarpeen, että niistä hyvinvointialueista, jotka palveluja tuottavat.

Toimintaa seurataan jatkuvasti ja arvioidaan muun muassa neuvotteluja eri palvelutuottajien kanssa. Kaikkien kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tekemän palvelukartoituksen myötä on mahdollista saada aiempaa parempi kokonaiskuva siitä, mitä palveluja voidaan tarjota yhteistyösopimuksen puitteissa. Kartoitustyön ja omien palvelujen kehittämisen myötä myös palvelutarpeen ymmärrys syvenee.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu af Hällström sekä 35 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ruotsinkielisiä vammaispalveluja hyvinvointialueella.

Toimivalta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 56

13.4.2026
28.4.2026

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

834/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

14

Vastauksen antaminen valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin, sekä 29 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Hokkanen Timo

Villgren Kati

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelualue integroitiin yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta, jolloin päästiin tarkastelemaan koko hyvinvointialueen tasoisesti lapsiperheiden sosiaalityön resurssia ja muun muassa palveluiden myöntämisen kriteereitä.

Todettiin, että hyvinvointialueella on kunta, jossa tukisuhdeostoihin käytetyt eurot olivat moninkertaisia muihin kuntiin verrattuna ja todella merkittäviä alueen lapsiperheiden väestöpohjaan suhteutettuina. Tukisuhdepäätökset olivat vuosien mittaisia, eikä palvelun tarvetta ollut arvioitu perheen kanssa pitkiin aikoihin. Tämän yhden kunnan alueella lapsilta ja/tai perheiltä puuttuivat lakisääteiset omatyöntekijät, joiden työ korvattiin tukisuhdeostoilla. Tilanne saatiin haltuun vuoden

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

2024 alkupuoliskon aikana ja kaikille alueen sosiaalihuoltoa tarvitseville lapsille ja/tai perheille nimettiin omatyöntekijät ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Tästä alkoi kehitys, jossa lapsi/perhe sai omatyöntekijän, jonka kanssa lähdettiin arvioimaan sen hetkistä tuen tarvetta ja olemassa olevien tukitoimien vaikuttavuutta. Useissa tapauksissa tuen tarvetta ei enää ollut tai se ei ollut vaikuttavaa, jolloin omatyöntekijä otti aktiivisen roolin lapsen/perheen tukemisessa ja mahdollisten muiden palvelujen arvioimisessa yhdessä perheen kanssa.

Tukisuhdeostoihin käytetyt eurot ovat laskeneet kolmanneksen vuoden 2024 alusta syksyyn 2025 mennessä ja ovat nyt vakiintuneet.

1. Miten tukisuhdeostoja korvaavat palvelut ovat toimineet käytännössä ja onko niihin varattu riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit?

Edellä on avattu tukisuhdeostojen kehitystä ja siinä viitattiin lakisääteisen omatyöntekijän roolin vahvistamiseen sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperheasiakkuuksissa. Sosiaalityön resurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja laadukas esihenkilötyö ovat taannet sen, että jokaisen lapsen ja perheen tilanne tarkastellaan yksilökohtaisesti ja palveluiden tarvetta sekä vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. Monessa perheessä tukisuhdeostot ovat korvautuneet vaikuttavammalla muutostyöllä kuten perhetyö, mikä on johtanut lapsen ja perheen riittävään pärjäämiseen ja sosiaalihuollon asiakkuuden päättymiseen. Edelleen on tarjottu ja tarvittaessa ostettu (ammattillisen) tukihenkilön palvelua koko alueella.

Kevyemmän tukisuhdepalvelun osalta on vahvistettu yhteistyötä järjestöjen kanssa ja pyritty tunnistamaan lapset ja perheet, joilla ei ole sosiaalihuollon tarvetta, mutta jotka voisivat hyötyä kolmannen sektorin palveluista ja niiden tarjoamista tukisuhteista. Tämä tunnistaminen pyritään tekemään jo ensikontaktissa, sosiaalipalveluiden neuvonnassa. Tällä hetkellä tukisuhdeostojen arvioidaan olevan hyvällä tasolla ja vastaavan palvelutarvetta.

2. Miten hyvinvointialue seuraa tilanteita, joissa asiakkaan arvioitu palvelutarve ei toteudu resurssipulan vuoksi? Kirjataanko niin sanotut "ei oo" -tilanteet systemaattisesti?

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

Sosiaalihuollon asiakkailta on lakisääteinen oikeus saada hakemastaan palvelusta valituskelpoinen päätös. Asiakastietojärjestelmän mukaan vuonna 2024 on tehty 17 kielteistä tukisuhdepäätöstä ja vuonna 2025 vastaava luku oli 19.

Yksilöasioiden jaostoon on päätöksistä valitettu alle viisi kertaa, eikä jaosto ole näissä tilanteissa kumonnut päätöstä tai palauttanut käsiteltäväksi uudelleen.

Tähän mennessä (3/2026) tietoon on tullut yksi hallinto-oikeuteen edennyt valitus, joka koski päätöstä tukiperhepalvelun epäämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

3. Onko hyvinvointialueella tehty seurantaa tai arviointia siitä, jääkö palvelutarvetta piiloon tukisuhdeostojen vähentämisen seurauksena?

Viimeisten kuukausien aikana on vahvistettu jatkuvaa omavalvontaa ja pyritty koko ajan paremmin vastaamaan asiakkaiden tuen ja palvelujen tarpeeseen. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa ei tunnisteta tilanteita, joissa tukisuhdeostojen vähentäminen aiheuttaisi palvelutarpeen piiloon jäämistä.

4. Miten alue varmistaa, että asiakkaat saavat ammatillisen arvion mukaiset palvelut eikä palveluja jää saamatta resurssisyistä?

Lapsiperheiden palveluissa on vahvaa sosiaalityön osaamista ja ammattitaitoisia sosiaalihuollon ammattihenkilöitä varmistamassa lapsen ja perheen edun toteutumista. Jokaiselle asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä ja jokaisen omatyöntekijän asiakasmäärät ovat kohtuullisia, jolloin laadukas sosiaalityö mahdollistuu. Tällä hetkellä saadaan täytettyä sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien virat pätevillä hakijoilla sekä lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa että lastensuojelussa.

Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja yhdenmukaistettu niin tukisuhteiden, perhetyön että sosiaaliohjauksen osalta, joten palveluiden ostoja voidaan entistä paremmin korvata omalla palvelutuotannolla. Ammatillisen tukihenkilön palvelua ostetaan täysimääräisesti silloin, kun ko. palvelu arvioidaan vastaavan asiakkaan tuen tarvetta. Myös maksuton kotipalvelu pystyy jatkossa vastaamaan entistä moninaisemmin perheen tuen tarpeeseen, ja kotipalvelulla mahdollistetaan jatkossa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

kevyempi ohjaus sekä mahdollinen tuki satunnaisissa siirtymissä paikasta toiseen.

2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 11 Valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 57

§ 57

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelualue integroitiin yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta, jolloin päästiin tarkastelemaan koko hyvinvointialueen tasoisesti lapsiperheiden sosiaalityön resurssia ja muun muassa palveluiden myöntämisen kriteereitä.

Todettiin, että hyvinvointialueella on kunta, jossa tukisuhdeostoihin käytetyt eurot olivat moninkertaisia muihin kuntiin verrattuna ja todella merkittäviä alueen lapsiperheiden väestöpohjaan suhteutettuina. Tukisuhdepäätökset olivat vuosien mittaisia, eikä palvelun tarvetta ollut arvioitu perheen kanssa pitkiin aikoihin. Tämän yhden kunnan alueella lapsilta ja/tai perheiltä puuttuivat lakisääteiset omatyöntekijät, joiden työ korvattiin tukisuhdeostoilla. Tilanne saatiin haltuun vuoden 2024 alkupuoliskon aikana ja kaikille alueen sosiaalihuoltoa tarvitseville lapsille ja/tai perheille nimettiin omatyöntekijät ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Tästä alkoi kehitys, jossa lapsi/perhe sai omatyöntekijän, jonka kanssa lähdettiin arvioimaan sen hetkistä tuen tarvetta ja olemassa olevien tukitoimien vaikuttavuutta. Useissa tapauksissa tuen tarvetta ei enää ollut tai se ei ollut vaikuttavaa, jolloin omatyöntekijä otti aktiivisen roolin lapsen/perheen tukemisessa ja mahdollisten muiden palvelujen arvioimisessa yhdessä perheen kanssa.

Tukisuhdeostoihin käytetyt eurot ovat laskeneet kolmannekseen vuoden 2024 alusta syksyyn 2025 mennessä ja ovat nyt vakiintuneet.

1. Miten tukisuhdeostoja korvaavat palvelut ovat toimineet käytännössä ja onko niihin varattu riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit?

Edellä on avattu tukisuhdeostojen kehitystä ja siinä viitattiin lakisääteisen omatyöntekijän roolin vahvistamiseen sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperheasiakkuuksissa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

Sosiaalityön resurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja laadukas esihenkilötyö ovat taannet sen, että jokaisen lapsen ja perheen tilanne tarkastellaan yksilökohtaisesti ja palveluiden tarvetta sekä vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. Monessa perheessä tukisuhdeostot ovat korvautuneet vaikuttavammalla muutostyöllä kuten perhetyö, mikä on johtanut lapsen ja perheen riittävään pärjäämiseen ja sosiaalihuollon asiakkuuden päättymiseen. Edelleen on tarjottu ja tarvittaessa ostettu (ammatillisen) tukihenkilön palvelua koko alueella.

Kevyemmän tukisuhdepalvelun osalta on vahvistettu yhteistyötä järjestöjen kanssa ja pyritty tunnistamaan lapset ja perheet, joilla ei ole sosiaalihuollon tarvetta, mutta jotka voisivat hyötyä kolmannen sektorin palveluista ja niiden tarjoamista tukisuhteista. Tämä tunnistaminen pyritään tekemään jo ensikontaktissa, sosiaalipalveluiden neuvonnassa. Tällä hetkellä tukisuhdeostojen arvioidaan olevan hyvällä tasolla ja vastaavan palvelutarvetta.

2. Miten hyvinvointialue seuraa tilanteita, joissa asiakkaan arvioitu palvelutarve ei toteudu resurssipulan vuoksi? Kirjataanko niin sanotut "ei oo" -tilanteet systemaattisesti?

Sosiaalihuollon asiakkailla on lakisääteinen oikeus saada hakemastaan palvelusta valituskelpoinen päätös. Asiakastietojärjestelmän mukaan vuonna 2024 on tehty 17 kielteistä tukisuhdepäätöstä ja vuonna 2025 vastaava luku oli 19.

Yksilöasioiden jaostoon on päätöksistä valitettu alle viisi kertaa, eikä jaosto ole näissä tilanteissa kumonnut päätöstä tai palauttanut käsiteltäväksi uudelleen.

Tähän mennessä (3/2026) tietoon on tullut yksi hallinto-oikeuteen edennyt valitus, joka koski päätöstä tukiperhepalvelun epäämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

3. Onko hyvinvointialueella tehty seurantaa tai arviointia siitä, jääkö palvelutarvetta piiloon tukisuhdeostojen vähentämisen seurauksena?

Viimeisten kuukausien aikana on vahvistettu jatkuvaa omavalvontaa ja pyritty koko ajan paremmin vastaamaan asiakkaiden tuen ja palvelujen tarpeeseen. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa ei tunnisteta tilanteita, joissa tukisuhdeostojen vähentäminen aiheuttaisi palvelutarpeen piiloon jäämistä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

4. Miten alue varmistaa, että asiakkaat saavat ammatillisen arvion mukaiset palvelut eikä palveluja jää saamatta resurssisyistä?

Lapsiperheiden palveluissa on vahvaa sosiaalityön osaamista ja ammattitaitoisia sosiaalihuollon ammattihenkilöitä varmistamassa lapsen ja perheen edun toteutumista. Jokaiselle asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä ja jokaisen omatyöntekijän asiakasmäärät ovat kohtuullisia, jolloin laadukas sosiaalityö mahdollistuu. Tällä hetkellä saadaan täytettyä sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalihojajien virat pätevillä hakijoilla sekä lapsiperheiden sosiaalihoitolaisten mukaisissa palveluissa että lastensuojelussa.

Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja yhdenmukaistettu niin tukisuhteiden, perhetyön että sosiaalihojauksen osalta, joten palveluiden ostoja voidaan entistä paremmin korvata omalla palvelutuotannolla. Ammatillisen tukihenkilön palvelua ostetaan täysimääräisesti silloin, kun ko. palvelu arvioidaan vastaavan asiakkaan tuen tarvetta. Myös maksuton kotipalvelu pystyy jatkossa vastaamaan entistä moninaisemmin perheen tuen tarpeeseen, ja kotipalvelulla mahdollistetaan jatkossa kevyempi ohjaus sekä mahdollinen tuki satunnaisissa siirtymissä paikasta toiseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymyksen tiedoksi ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluevaltuuston puheenjohtaja Katainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.36.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Hukari ja valtuutettu Skaffari sekä 29 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 57

13.4.2026
28.4.2026

aluehallitukselle osoitetun kysymyksen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

827/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

15

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula
Turunen Timo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää ikääntyneiden arvokasta, turvallista ja kunnioittavaa kohtelua hoivatyön keskeisenä lähtökohtana. Jokainen epäasiallisen kohtelun tapaus on liikaa, eikä minkäänlaista kaltoinkohtelua hyväksytä. Hyvinvointialueella suhtaudutaan vakavasti julkisuudessa esiin nousseisiin huoliin ja niiden herättämiin kysymyksiin ikääntyneiden palveluiden laadusta.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumisyksiköissä toiminta perustuu lainsäädäntöön, eettisiin periaatteisiin sekä asiakaslähtöisyyteen. Aukkaiden itsemääräämisoikeutta, yksilöllisiä tarpeita ja ihmisarvoa kunnioitetaan osana päivittäistä hoitoa ja palvelua. Tämä näkyy muun muassa henkilökohtaisissa hoito- ja palvelusuunnitelmissa, asukkaan kuulemisessa sekä omaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

Henkilöstön osaamista arvostavan kohtaamisen vahvistamisessa tuetaan perehdytyksellä, jatkuvalla koulutuksella sekä esihenkilötyöllä. Tavoitteena on avoin ja turvallinen toimintakulttuuri, jossa epäkohtien esiin nostaminen on mahdollista ja toivottua.

Hoidon laatua ja turvallisuutta seurataan useilla toisiaan täydentävillä keinoilla. Hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, joka kattaa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelut. Omavalvonnan avulla seurataan muun muassa henkilöstömitoitusta, lääkehoidon toteutusta, kirjaamisen laatua ja poikkeamien käsittelyä.

Lisäksi hyvinvointialue tekee yhteistyötä muiden valvovien viranomaisten kanssa. Havaittuihin epäkohtiin puututaan viivytyksettä, ja tarvittaessa yksiköitä ohjataan korjaaviin toimenpiteisiin sekä tehostettuun seurantaan.

Turvallinen ja laadukas hoito edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstömitoitus perustuu asiakkaiden yksilölliseen palvelutarpeeseen, jota arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnissa hyödynnetään yhtenäisiä arviointimenetelmiä sekä moniammatillista asiantuntemusta.

Hyvinvointialue panostaa henkilöstön saatavuuteen, pysyvyyteen ja osaamisen kehittämiseen. Sijaisjärjestelyjen toimivuuteen, perehdytykseen ja esihenkilötyön tukeen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta hoidon jatkuvuus ja turvallisuus voidaan varmistaa kaikissa tilanteissa.

Hyvinvointialue kehittää ikääntyneiden palveluita jatkuvasti. Keskeisiä keinoja epäkohtien ehkäisemiseksi ovat omavalvonnan vahvistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, avoimen toimintakulttuurin edistäminen sekä asiakkaiden ja omaisten palautteen systemaattinen hyödyntäminen.

Tavoitteena on, että mahdolliset riskit tunnistetaan varhain ja niihin reagoidaan ajoissa. Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti palveluiden laatua ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta ikääntyneet voivat elää turvallisesti, arvokkaasti ja hyvin hoidettuina.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

Hyvinvointialueen omassa asumispalvelutuotannossa on aloitettu vuoden 2026 alkupuolella Unelmien asumispalveluprojekti, jossa keskitytään asiakaskokemuksen ja palvelun laadun systemaattiseen parantamiseen.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 12 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 58

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää ikääntyneiden arvokasta, turvallista ja kunnioittavaa kohtelua hoivatyön keskeisenä lähtökohtana. Jokainen epäasiallisen kohtelun tapaus on liikaa, eikä minkäänlaista kaltoinkohtelua hyväksytä. Hyvinvointialueella suhtaudutaan vakavasti julkisuudessa esiin nousseisiin huoliin ja niiden herättämiin kysymyksiin ikääntyneiden palveluiden laadusta.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumisyksiköissä toiminta perustuu lainsäädäntöön, eettisiin periaatteisiin sekä asiakaslähtöisyyteen. Asukkaiden itsemääräämisoikeutta, yksilöllisiä tarpeita ja ihmisarvoa kunnioitetaan osana päivittäistä hoitoa ja palvelua. Tämä näkyy muun muassa henkilökohtaisissa hoito- ja palvelusuunnitelmissa, asukkaan kuulemisessa sekä omaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Henkilöstön osaamista arvostavan kohtaamisen vahvistamisessa tuetaan perehdytyksellä, jatkuvalla koulutuksella sekä esihenkilötyöllä. Tavoitteena on avoin ja turvallinen toimintakulttuuri, jossa epäkohtien esiin nostaminen on mahdollista ja toivottua.

Hoidon laatua ja turvallisuutta seurataan useilla toisiaan täydentävillä keinoilla. Hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, joka kattaa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelut. Omavalvonnan avulla seurataan muun muassa henkilöstömitoitusta, lääkehoidon toteutusta, kirjaamisen laatua ja poikkeamien käsittelyä.

Lisäksi hyvinvointialue tekee yhteistyötä muiden valvovien viranomaisten kanssa. Havaittuihin epäkohtiin puututaan viivytyksettä, ja tarvittaessa yksiköitä ohjataan korjaaviin toimenpiteisiin sekä tehostettuun seurantaan.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

Turvallinen ja laadukas hoito edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstömitoitus perustuu asiakkaiden yksilölliseen palvelutarpeeseen, jota arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnissa hyödynnetään yhtenäisiä arviointimenetelmiä sekä moniammatillista asiantuntemusta.

Hyvinvointialue panostaa henkilöstön saatavuuteen, pysyvyyteen ja osaamisen kehittämiseen. Sijaisjärjestelyjen toimivuuteen, perehdytykseen ja esihenkilötyön tukeen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta hoidon jatkuvuus ja turvallisuus voidaan varmistaa kaikissa tilanteissa.

Hyvinvointialue kehittää ikääntyneiden palveluita jatkuvasti. Keskeisiä keinoja epäkohtien ehkäisemiseksi ovat omavalvonnan vahvistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, avoimen toimintakulttuurin edistäminen sekä asiakkaiden ja omaisten palautteen systemaattinen hyödyntäminen.

Tavoitteena on, että mahdolliset riskit tunnistetaan varhain ja niihin reagoidaan ajoissa. Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti palveluiden laatua ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta ikääntyneet voivat elää turvallisesti, arvokkaasti ja hyvin hoidettuina.

Hyvinvointialueen omassa asumispalvelutuotannossa on aloitettu vuoden 2026 alkupuolella Unelmien asumispalveluprojekti, jossa keskitytään asiakaskokemuksen ja palvelun laadun systemaattiseen parantamiseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 58

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 34 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

1 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

823/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

16

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 30 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Laine Maaret

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhuoltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhuoltoa unohtamatta.

Opiskeluhuollon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisoireet olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin. Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvua oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhoitoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijaisin keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla 1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaala- ja nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

- 13 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 59

§ 59

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhooltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhoiltoa unohtamatta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

Opiskeluhuollon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisoireet olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin. Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvua oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhoitoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijainen keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla 1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaالاتasoisen nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 30 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 59

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

824/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

17**Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin ja 21 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa**Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ylläpitää ja hankkii asumispalveluja siten, että Espoossa ja lähikunnissa on ruotsinkielisiä tai aidosti kaksikielisiä palveluasumisen yksiköitä. Erityisesti muistisairaille ruotsinkielisille pyritään tarjoamaan kielellisesti turvallinen hoivaympäristö. Palvelupaikka ei aina sijaitse aivan omassa kaupunginosassa, mutta kieliperusteinen sijoittaminen voidaan perustellusti tehdä myös yli kuntarajojen hyvinvointialueen sisällä, mikäli se asiakkaan ja hänen läheisensä näkökulmasta on tarkoituksenmukaista.

Kaikki asumispalveluihin hakeutuminen kulkee Seniori-infon kautta. Seniori-info palvelee suomeksi ja ruotsiksi, tekee palvelutarpeen arvioinnin, huomioi ruotsinkielisen palvelutarpeen jo arviointivaiheessa ja pyrkii etsimään

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

vaihtoehdon, jossa kieli, hoidon tarve ja elämäntilanne kohtaavat. Tämä ehkäisee tilannetta, jossa ruotsinkielinen ikääntynyt ohjautuisi sattumanvaraisesti suomenkieliseen yksikköön.

Lakisääteisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tulee tarjota ikääntyneelle ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa viimeistään 90 vrk:n kuluessa hakemuksen vireilletulosta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että välttämättä juuri sillä hetkellä ei välttämättä ole tarjolla ikääntyneiden toiveiden mukaista paikkaa. Tällöin tarjoamme kuitenkin mahdollisuuden siirtyä myöhemmin toiseen yksikköön mahdollisen paikan vapauduttua.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointiohjelmassa on varaus uuteen ikääntyneiden asumisyksikköön Espoossa, johon olisi tarkoitus tulla sekä yhteisöllistä asumista että ympärivuorokautista asumista. Hankesuunnitelman on tavoitteena tulla aluehallituksen käsittelyyn kuluvan vuoden aikana. Uudiskohteen myötä on mahdollista kasvattaa ruotsinkielistä ja/tai aidosti kaksikielistä palvelutarjontaa omassa toiminnassa.

Ikääntyneiden asumispalveluista lähes 70 % on ostopalveluja. Nykyiselläänkin merkittävä osa ruotsinkielisistä paikoista hankintaan yksityisen tai kolmannen sektorin toimijoilta. Käymme jatkuvasti neuvotteluja yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ruotsinkielisten ja/tai aidosti kaksikielisten yksiköiden lisäämiseksi.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

- 14 Valtuutettu Cederlöfin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 60

§ 60

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ylläpitää ja hankkii asumispalveluja siten, että Espoossa ja lähikunnissa on ruotsinkielisiä tai aidosti kaksikielisiä palveluasumisen yksiköitä. Erityisesti muistisairaille ruotsinkielisille pyritään tarjoamaan kielellisesti turvallinen hoivaympäristö. Palvelupaikka ei aina sijaitse aivan omassa kaupunginosassa,

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

mutta kieliperusteinen sijoittaminen voidaan perustellusti tehdä myös yli kuntarajojen hyvinvointialueen sisällä, mikäli se asiakkaan ja hänen läheisensä näkökulmasta on tarkoituksenmukaista.

Kaikki asumispalveluihin hakeutuminen kulkee Seniori-infon kautta. Seniori-info palvelee suomeksi ja ruotsiksi, tekee palvelutarpeen arvioinnin, huomioi ruotsinkielisen palvelutarpeen jo arviointivaiheessa ja pyrkii etsimään vaihtoehdon, jossa kieli, hoidon tarve ja elämäntilanne kohtaavat. Tämä ehkäisee tilannetta, jossa ruotsinkielinen ikääntynyt ohjautuisi sattumanvaraisesti suomenkieliseen yksikköön.

Lakisääteisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tulee tarjota ikääntyneelle ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa viimeistään 90 vrk:n kuluessa hakemuksen vireilletulosta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että välttämättä juuri sillä hetkellä ei välttämättä ole tarjolla ikääntyneiden toiveiden mukaista paikkaa. Tällöin tarjoamme kuitenkin mahdollisuuden siirtyä myöhemmin toiseen yksikköön mahdollisen paikan vapauduttua.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointiohjelmassa on varaus uuteen ikääntyneiden asumisyksikköön Espoossa, johon olisi tarkoitus tulla sekä yhteisöllistä asumista että ympärivuorokautista asumista. Hankesuunnitelman on tavoitteena tulla aluehallituksen käsittelyyn kuluvan vuoden aikana. Uudiskohteen myötä on mahdollista kasvattaa ruotsinkielistä ja/tai aidosti kaksikielistä palvelutarjontaa omassa toiminnassa.

Ikääntyneiden asumispalveluista lähes 70 % on ostopalveluja. Nykyiselläänkin merkittävä osa ruotsinkielisistä paikoista hankintaan yksityisen tai kolmannen sektorin toimijoilta. Käymme jatkuvasti neuvotteluja yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ruotsinkielisten ja/tai aidosti kaksikielisten yksiköiden lisäämiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

1. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Cederlöf sekä 21 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 60

13.4.2026
28.4.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

814/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

18**Vastauksen antaminen valtuutettu Westerholmin ja 25 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien sopimuspalokuntia**Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on pelastustoimen järjestämisvastuu. Pelastustoimen tuottamisesta vastaa pelastuslaitos. Sen lisäksi on tehty palokuntasopimus alueen 40 vapaaehtoisen palokuntayhdistyksen kanssa, jolloin nämä ovat pelastuslain tarkoittamia sopimuspalokuntia. Sopimuspalokunnat ovat tärkeä osa hyvinvointialueen pelastustoimen järjestelmää.

Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset on otettu huomioon palokuntasopimuksessa. Sen mukaan "Länsi-Uudenmaan pelastustoimen alueella on sopimuspalokuntajärjestelmä, joka on alueen riskeihin nähden tarkoituksenmukainen. Sopijaosapuolet kehittävät järjestelmää yhteistyössä, ja se toteutetaan kustannustehokkaasti." Sopimuksen mukaan hyvinvointialue antaa sopimuspalokuntien käyttöön ajoneuvokaluston, henkilökohtaiset suojavarusteet, perus- ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

täydennyskoulutusta sekä pelastustoiminnan tarpeiden mukaiset toimitilat. Lisäksi hyvinvointialue tukee sopimuspalokuntien toimintaa valmiuskorvauksen muodossa, sekä muun muassa tukee nuoriso-osastojen toimintaa.

Palokuntasopimukset ovat jo nyt toistaiseksi voimassa olevia. Nykyistä palokuntasopimusta on päivitetty yhteistyössä sopimuspalokuntien kanssa entistä selkeämmäksi. Uusi sopimus astuu voimaan heinäkuussa 2026. Korvausten määrä vaihtelee vuosittain yhdenmukaisin perustein, riippuen toteumasta ja sopimuspalokuntien tuottamasta palvelusta. Maksettaviin korvauksiin tehdään vuosittain myös indeksitarkistukset. Palokunnat arvoivat itse tulevan vuoden velvoitteensa eli tuotettavat palvelut, ja allekirjoittavat sopimuksen vuosiliitteen oman toimintansa arvioinnin jälkeen, yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Ennustettavuus on hyvällä tasolla. Vuoden 2025 alussa palokuntien tekemän arvion korvauksien suuruuksiin vaikuttavista tuotettavista palveluista ja vuoden lopussa tehdyn tarkistuksen erotus oli käytännössä 0 %.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien välisellä yhteistyöllä on selkeät rakenteet. Rakenne perustuu pelastustoimen palvelutasopäätökseen, palokuntasopimukseen ja yhteistyösuunnitelmaan. Rakenteeseen kuuluu mm. pelastuslaitoksen VPK-työryhmä, sopimuspalokuntien neuvottelukunta sekä kolme kertaa vuodessa alueittain (Espoo/Kirkkonummi, Lohja, Raasepori) järjestettävät VPK-päällikköpalaverit. Lisäksi vuosittain järjestetään seminaareja, auditointeja, sekä koulutustilaisuuksia. Yhteistyön toimivuutta mitataan vuosittain kyselyllä. Vuoden 2025 kyselyssä hälytystehtävissä tapahtuvan yhteistyön 83 % sopimuspalokuntien vastaajista ja 86 % pelastuslaitoksen vastaajista koki yhteistyön hyväksi tai erittäin hyväksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen pelastuslaitoksen välinen yhteistyö on ollut hyvää jo kauan ennen hyvinvointialueiden perustamista, jolloin kunnat vastasivat pelastustoimen järjestämisestä yhteistyössä. Viime vuonna aloittanut valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun yhteistyöryhmä parantaa yhteistyötä entisestään. Ryhmässä ovat edustettuina mm. kaikki alueen kunnat. Yhteistyötä sekä kuntien että alueen sopimuspalokuntien kanssa pyritään parantamaan jatkuvasti.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

Talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkinnän mukaisesti Valmius- ja turvallisuuslautakunnalle tuodaan keväällä 2026 katsaus sopimuspalokuntien kiinteistökorvauksien tasosta. Kerättyä tietoa tullaan hyödyntämään myös mahdollisten virheiden korjaamiseen. Tavoitteena se, että sopimuspalokunnille maksettavat kiinteistökorvaukset ovat palokuntasopimusten mukaisia, ja että sopimuspalokunnat ovat kiinteistökorvaustenkin osalta yhdenvertaisessa asemassa.

Hyvinvointialue maksaa jo nyt kiinteistökorvausta niistä sopimuspalokuntien omistamista tiloista, joita tarvitaan alueen pelastustoimen tarpeisiin. Alueilla, jossa sopimuspalokunnat eivät omista paloasemia, hyvinvointialue vuokraa tilat kunnilta, ja antaa tarvittavat tilat sopimuspalokunnan käyttöön.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 15 Valtuutettu Westerholmin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien sopimuspalokuntia

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 61

§ 61

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on pelastustoimen järjestämisvastuu. Pelastustoimen tuottamisesta vastaa pelastuslaitos. Sen lisäksi on tehty palokuntasopimus alueen 40 vapaaehtoisen palokuntayhdistyksen kanssa, jolloin nämä ovat pelastuslain tarkoittamia sopimuspalokuntia. Sopimuspalokunnat ovat tärkeä osa hyvinvointialueen pelastustoimen järjestelmää.

Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset on otettu huomioon palokuntasopimuksessa. Sen mukaan "Länsi-Uudenmaan pelastustoimen alueella on sopimuspalokuntajärjestelmä, joka on alueen riskeihin nähden tarkoituksenmukainen. Sopijaosapuolet kehittävät järjestelmää yhteistyössä, ja se toteutetaan kustannustehokkaasti." Sopimuksen mukaan hyvinvointialue antaa sopimuspalokuntien käyttöön ajoneuvokaluston, henkilökohtaiset suojarusteet, perus- ja täydennyskoulutusta sekä pelastustoiminnan tarpeiden mukaiset toimitilat. Lisäksi hyvinvointialue tukee sopimuspalokuntien toimintaa valmiuskorvauksen muodossa, sekä muun muassa tukee nuoriso-osastojen toimintaa.

Palokuntasopimukset ovat jo nyt toistaiseksi voimassa olevia. Nykyistä palokuntasopimusta on päivitetty yhteistyössä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

sopimuspalokuntien kanssa entistä selkeämmäksi. Uusi sopimus astuu voimaan heinäkuussa 2026. Korvausten määrä vaihtelee vuosittain yhdenmukaisin perustein, riippuen toteumasta ja sopimuspalokuntien tuottamasta palvelusta. Maksettaviin korvauksiin tehdään vuosittain myös indeksitarkistukset. Palokunnat arvoivat itse tulevan vuoden velvoitteensa eli tuotettavat palvelut, ja allekirjoittavat sopimuksen vuosiliitteen oman toimintansa arvioinnin jälkeen, yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Ennustettavuus on hyvällä tasolla. Vuoden 2025 alussa palokuntien tekemän arvion korvausten suuruuksiin vaikuttavista tuotettavista palveluista ja vuoden lopussa tehdyn tarkistuksen erotus oli käytännössä 0 %.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien välisellä yhteistyöllä on selkeät rakenteet. Rakenne perustuu pelastustoimen palvelutasopäätökseen, palokuntasopimukseen ja yhteistyösuunnitelmaan. Rakenteeseen kuuluu mm. pelastuslaitoksen VPK-työryhmä, sopimuspalokuntien neuvottelukunta sekä kolme kertaa vuodessa alueittain (Espoo/Kirkkonummi, Lohja, Raasepori) järjestettävät VPK-päällikköpalaverit. Lisäksi vuosittain järjestetään seminaareja, auditointeja, sekä koulutustilaisuuksia. Yhteistyön toimivuutta mitataan vuosittain kyselyllä. Vuoden 2025 kyselyssä hälytystehtävissä tapahtuvan yhteistyön 83 % sopimuspalokuntien vastaajista ja 86 % pelastuslaitoksen vastaajista koki yhteistyön hyväksi tai erittäin hyväksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen pelastuslaitoksen välinen yhteistyö on ollut hyvää jo kauan ennen hyvinvointialueiden perustamista, jolloin kunnat vastasivat pelastustoimen järjestämisestä yhteistyössä. Viime vuonna aloittanut valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun yhteistyöryhmä parantaa yhteistyötä entisestään. Ryhmässä ovat edustettuina mm. kaikki alueen kunnat. Yhteistyötä sekä kuntien että alueen sopimuspalokuntien kanssa pyritään parantamaan jatkuvasti.

Talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkinnän mukaisesti Valmius- ja turvallisuuslautakunnalle tuodaan keväällä 2026 katsaus sopimuspalokuntien kiinteistökorvausten tasosta. Kerättyä tietoa tullaan hyödyntämään myös mahdollisten virheiden korjaamiseen. Tavoitteena se, että sopimuspalokunnille maksettavat kiinteistökorvaukset ovat palokuntasopimusten mukaisia, ja että sopimuspalokunnat ovat kiinteistökorvaustenkin osalta yhdenvertaisessa asemassa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

Hyvinvointialue maksaa jo nyt kiinteistökorvausta niistä sopimuspalokuntien omistamista tiloista, joita tarvitaan alueen pelastustoimen tarpeisiin. Alueilla, jossa sopimuspalokunnat eivät omista paloasemia, hyvinvointialue vuokraa tilat kunnilta, ja antaa tarvittavat tilat sopimuspalokunnan käyttöön.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Westerholm sekä 25 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien sopimuspalokuntien kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 61

13.4.2026
28.4.2026

ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava
aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

825/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 28.4.2026

19

Vastauksen antaminen valtuutettu Frantsi-Lankian ja 29 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula
Janhunen Katja

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Aluehallitus seuraa hyvinvointialueen toiminnan tilannekuvaa TAHTI-raportoinnin kautta. Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi myös vireillä olevat valvonta-asiat. Palvelut ja henkilöstölautakunta käsittelee vuosittain omavalvonnan toteutumista ja sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen.

Osana sisäistä valvontaa omavalvonta tähtää palvelujen laadun, turvallisuuden ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Omavalvonnan tarkoituksena on tuottaa palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevaa ennakoivaa, toiminnan aikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Näillä toimenpiteillä edistetään osaltaan asiakas- ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

potilasturvallisuuden toteutumista koko hyvinvointialueen palveluissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) edellyttää omavalvonnan säännöllistä raportointia sekä palvelunjärjestäjä- että palveluntuottajatasolla. Lain 26 §:n mukaisesti omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot sekä niiden perusteella tehdyt toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Omavalvontaohjelman raportti vuodelta 2025 kokoaa yhteen keskeiset havainnot ja toimenpiteet palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Raportti sisältää tiedot vuoden aikana ilmoitetuista potilas- ja asiakasturvallisuuden vaaratapahtumista sekä epäkohtailmoituksista ja niiden perusteella toteutetuista kehittämistoimista. Lisäksi raportissa esitetään selvitys järjestäjävastuullisen palvelujen omavalvonnan toteutumisesta vuonna 2025 sekä yhteenveto valvovien viranomaisien käsiteltäväksi tulleista valvonta-asioista ja niihin saaduista päätöksistä. Raportti tukee toiminnan läpinäkyvyyttä, jatkuvaa parantamista sekä omavalvonnan systemaattista kehittämistä osana hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Vuoden 2025 omavalvonnan tilannekuva sekä sosiaali- ja potilasasiakkaan selvitys on käsitelty lautakunnassa 10.3.2026 § 3 ja 4.

Ikääntyneiden hoivan tarvetta arvioidaan säännöllisesti. Käytännössä käytetään valtakunnallisesti yhtenäinen menetelmä, RAI-arviointi. Arviointi tuottaa vertailukelpoista tietoa toimintakyvystä ml. muisti ja mieliala, hoitoisuudesta ja riskitekijöistä. Arviointia tehdään puolen vuoden välein tai asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa.

Palvelujen laatua seurataan myös tiedolla:

- RAI-tulokset (esim. kaatumat, ravitsemus, lääkitys, elämänlaatu)
- Asiakastyytyväisyys ja palautteet
- Henkilöstömitoitus (vähintään 0,60 ympärivuorokautisessa hoidossa)
-

Poikkeamat ja vaaratapahtumat

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Ikääntyneiden palveluissa henkilöstömitoituksesta on säädetty koskien ympärivuorokautista palveluasumista. Henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,6 työntekijää hoidettavaa kohti. Lähtökohtaisesti vähintään lakisääteinen mitoitus toteutuu kaikissa yksiköissä koko ajan.

Mitoituksen toteutumista omassa tuotannossa sekä ostopalveluissa seurataan valvontakäyntien, palautteiden ja muistutusten käsittelyn yhteydessä sekä tarvittaessa tehtävillä keskitetyillä seurannoilla. Lisäksi THL toteuttaa kahdesti vuodessa seurantakyselyn. Tällä hetkellä mitoitus on lakisääteisellä tasolla. Monissa yksiköissä mitoitus ylittää vähimmäismitoituksen johtuen muun muassa yksikön tiloista tai asiakkaiden tarpeista (lyhytaikaisen hoidon paikat, psykiatriset yksiköt, saattohoitotilanteet).

Hoitohenkilöstön kielitaito varmistetaan rekrytointivaiheessa. Perehdytysohjelma ja kaikille pakolliset täydennyskoulutukset varmistavat tarvittavan osaamisen ja sen, että muun muassa lääkehoitoluvat tulevat suoritetuksi. Palveluyksiköissä valvontaa toteutetaan omavalvonnallisesti vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitusten, muistutusten ja saadun palautteen perusteella. Vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitukset ovat keskeisin omavalvonnallinen keino, jonka perusteella vähintään neljän kuukauden välein toteutuvan omavalvonnan seurantaraportoinnin yhteydessä tunnistetaan kehittämistoimia edellyttävät asiat. Raportoinnin perusteella päivitetään myös vuosittain lääkehoitosuunnitelma ja arvioidaan lääkehoitolupien laajuus. Esihenkilöt käyvät työntekijäkohtaisesti tavoite- ja kehityskeskustelut kahdesti vuodessa, jossa arvioidaan kunkin työntekijän yksilöllinen osaamis- ja täydennyskoulutustarve.

Ostopalvelusopimuksissa edellytetään henkilöstöltä kielitaitoa. Esimerkiksi kotihoidon palvelua hankittaessa edellytetään seuraavaa:

Palveluntuottajan vastuuhenkilöltä vaaditaan itsenäinen kielitaito C 1–2, mikäli vastuuhenkilön äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi. Henkilöstöllä tulee olla riittävä, työn suorittamiseen vaadittava suullinen ja kirjallinen suomen tai ruotsin kielen taito. Työntekijällä tulee olla laadukkaan hoidon varmistamiseksi vähintään itsenäisen kielitaidon perustaso B2. Palveluntuottajan vastuulla on arvioida työntekijän riittävä kielitaito itsenäisen asiakastyön suorittamiseen. Riittävää

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

kielitaitoa arvioitaessa on huomioitava kirjaaminen sekä asiakkaiden ja omaisten kanssa kommunikointi. Työntekijöiden, jotka ovat suorittaneet sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon muulla kielellä kuin suomi tai ruotsi, tulee varmistaa kielitaitonsa virallisella kokeella. Jos työntekijä on suorittanut sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suomeksi tai ruotsiksi, mutta äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi, palveluntuottajan vastuulla on arvioida, onko kielitaito vähintään tasolla B2. Palveluntuottaja voi kielitaidon varmistamiseksi ohjata työntekijän kielikokeeseen.

Ikääntyneiden asumisen ostopalvelusopimuksessa edellytyksenä on, että palveluntuottajan henkilöstöllä on hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito, jonka palveluntuottaja on varmistanut. Riittävä kielitaito tarkoittaa sitä, että henkilöstö pystyy hoivakodin palvelukielellä keskustelemaan ammatillisesti asiakkaiden, läheisten, muun henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa sekä tekemään tarvittavat asiakkaan asiakirjamerkinnät.

Henkilökunnan kielitaidon varmistaminen on yksi osa palveluntuottajien valvontaa. Henkilökuntaa haastatellaan valvontakäynneillä ja kielitaito huomioidaan myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkistettaessa. Tarvittaessa valvonnassa voidaan pyytää palveluntuottajalta tarkempia selvityksiä henkilökunnan kielitaidosta ja henkilökunnan puutteellisesta kielitaidosta on myös reklamoitu. Hyvinvointialue tarjoaa säännöllisesti henkilöstölle kielikoulutusta ja useilla palveluntuottajilla on tällä hetkellä omia kehittämishankkeita henkilökunnan kielitaidon parantamiseksi.

Lääkehoidon toteuttaminen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön turvallinen lääkehoito -oppaaseen, hyvinvointialueen ja palveluyksikön sekä viime kädessä palvelupisteen lääkehoitosuunnitelmaan sekä hoitavan lääkärin määräyksiin. Kaikki lääkehoitoon osallistuvat työntekijät ovat suorittaneet ammattitutkinnon lisäksi lääkehoidon osaamisen varmistamisen prosessin sekä tarvittaessa vaativan lääkehoidon lääkehoitoluvan, joka sisältää teorian ja käytännön näytöt.

Lääkehoidon poikkeamista tehdään vaaratapahtumailmoitus laadun- ja riskienhallinnanjärjestelmään ja ne käsitellään yhteisesti yksikössä. Käsittely on erityisen tärkeää, jotta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

läheltä piti -tilanteista ja vaaratapahtumista opitaan ja toimintaa voidaan kehittää. Vakavassa vaaratapahtumassa, jossa asiakkaalle on aiheutunut tai olisi voinut aiheutua vakavaa tai huomattavaa pysyvää haittaa, hyvinvointialueen laatu- ja asiakasturvallisuus vastuuyksikkö vastaa tapahtuman tutkinnasta.

Lääkehoitolupien ja poikkeamailmoitusten määrän ja laadun käsittely ja seuranta kuuluu osana omien ja ostopalveluntuottajien omavalvontaa ja toteutuu pääosin esihenkilötyönä omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Osana hyvinvointialueen palveluntuottajien valvontaa seurataan lääkehoitoluvan suorittaneiden työntekijän määrää yksikössä ja toteutuneessa toiminnassa, mm. työvuorosuunnittelussa. Lääkehoidon osaamisen ja toteutumisen seuranta tehdään myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkastamalla.

Kaikissa vakavissa ja merkittävässä laatu-poikkeamisissa toimitaan hyvinvointialueen kohdassa 3.1.4 kuvatun prosessin mukaisesti sekä omassa tuotannossa että ostopalveluissa. Prosessi kattaa tapahtuman ilmoittamisen, esihenkilön tekemän ensiarvion, toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen sekä tarvittaessa omavalvontapalveluiden tekemän reaktiivisen valvonnan tai vakavan vaaratapahtuman tutkinnan. Jokainen merkittävä poikkeama (epäkohta tai vaaratapahtuma) selvitetään ja varmistetaan, että sovitut toimenpiteet toimeenpannaan.

Viimeaikaisissa vakavissa tapauksissa toteutetut konkreettiset toimenpiteet ovat sisältäneet välittömät korjaustoimet toimintayksiköissä, kuten lääkehoidon prosessien täsmentämisen, työntekijöiden turvallisuusperehdytyksen vahvistamisen ja rajoitustoimien kirjaamiskäytäntöjen tarkentamisen. Esihenkilöille on annettu kohdennettua tukea muun muassa työvuorosuunnittelun ja osaamisen seurannan tiukentamiseksi yksiköissä, joissa poikkeamia on ilmennyt. Lisäksi palveluntuottajille on annettu korjausmääräyksiä, joiden toteutumista seurataan asetetuissa määräajoissa. Järjestäjätasolla asiakasturvallisuutta on vahvistettu ohjeistusten ja valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamisella, epäkohtailmoittamisen prosessikuvausten päivityksillä sekä henkilöstölle tarjotulla tuella tapahtumien analysoinnissa. Lisäksi on rakennettu mittaristo ja otettu käyttöön organisaation läpileikkaava raportointi merkittävistä valvontahavainnoista ja vakavista vaaratapahtumista, joka mahdollistaa laaja-alaiset kehittämistoimet ja niiden toteutumisen seurannan koko organisaatiossa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Tehostettua valvontaa käytetään silloin, kun palveluntuottajan toiminnassa havaitaan toistuvia puutteita tai sovittuja korjauksia ei toteuteta määräajassa. Tehostetussa valvonnassa asetetaan selkeät määräajat ja vaatimukset epäkohtien poistamiseksi, seurataan edistymistä tiiviisti raporttien ja valvontakäyntien avulla sekä arvioidaan korjausten pysyvyyttä ennen valvonnan purkamista; kun epäkohtien voidaan todeta luotettavasti korjautuneen, yksikkö palautetaan normaaliin valvontamenettelyyn. Ostopalveluissa valvontaa täydennetään sopimuksen mukaisella reklamaatioprosessilla, joka voi sisältää kirjallisen huomautuksen, sopimussakon ja vakavissa tai toistuvissa laatuongelmissa sopimuksen irtisanomisen, mikä varmistaa palveluntuottajan veloitteiden toteutumisen ja antaa mahdollisuuden puuttua epäkohtiin järeästi.

Jotta vakavista tapahtumista seuraa pysyviä ja rakenteellisia parannuksia, hyvinvointialueessa on vahvistettu useita pitkäjänteisiä toimenpiteitä. Omavalvonnan osaamista vahvistetaan siten, että esihenkilöille ja henkilöstölle järjestetään koulutuksia ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitusten käsittelystä ja korjaavista toimenpiteistä, ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle on otettu käyttöön pakollinen omavalvonnan koulutus työsuhteen alussa.

Omavalvonnan toimintamalleja yhdenmukaistetaan päivittämällä omavalvontaohjelma vuoden 2026 lopulla, tarkistamalla hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma (päivitetty helmikuussa 2026) sekä päivittämällä yksiköiden lääkehoitosuunnitelmat maaliskuussa ja esihenkilötyön omavalvontaprosessit, joiden jalkautus alkaa huhtikuussa esihenkilökoulutuksilla.

Systemaattista raportointia systematisoidaan sisällyttämällä vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksiin, valvontahavaintoihin ja reklamaatioihin perustuvat kehittämistoimet osaksi palveluyksiköiden määrävuosittaista omavalvonnan raportointia. Lisäksi lääkehoitolupien ja osaamisen seuranta koskee sekä omia yksiköitä että ostopalveluja, ja tulevaisuudessa suunnitellaan osaamisen varmistamisen (esimerkiksi lääkehoitolupa) integroimista työvuorosuunnitteluun. Tietojärjestelmien kirjaamisten auditoinnit tuottavat tietoa muun muassa kielitaidon ja lääkehoidon prosessien toteutumisesta. Näillä toimenpiteillä varmistetaan, että yksittäisiin vakaviin tapauksiin reagointi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

johtaa koko hyvinvointialueen laajuisesti pysyviin ja järjestelmällisesti seurattaviin parannuksiin.

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen saatavuutta seurataan säännöllisesti. Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Laki sääteisesti tiedot palvelujen saatavuudesta julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL § 45 ja Vanhuspalvelulaki § 18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Ikääntyneiden palveluja on saatavissa lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 16 Valtuutettu Frantsi-Lankian aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 62

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

§ 62

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Aluehallitus seuraa hyvinvointialueen toiminnan tilannekuvaa TAHTI-raportoinnin kautta. Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi myös vireillä olevat valvonta-asiat. Palvelut ja henkilöstölautakunta käsittelee vuosittain omavalvonnan toteutumista ja sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen.

Osana sisäistä valvontaa omavalvonta tähtää palvelujen laadun, turvallisuuden ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Omavalvonnan tarkoituksena on tuottaa palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevaa ennakoivaa, toiminnan aikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Näillä toimenpiteillä edistetään osaltaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista koko hyvinvointialueen palveluissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) edellyttää omavalvonnan säännöllistä raportointia sekä palvelunjärjestäjä- että palveluntuottajatasolla. Lain 26 §:n mukaisesti omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot sekä niiden perusteella tehdyt toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Omavalvontaohjelman raportti vuodelta 2025 kokoaa yhteen keskeiset havainnot ja toimenpiteet palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Raportti sisältää tiedot vuoden aikana ilmoitetuista potilas- ja asiakasturvallisuuden vaaratapahtumista sekä epäkohtailmoituksista ja niiden perusteella toteutetuista kehittämistoimista. Lisäksi raportissa esitetään selvitys järjestäjävastuullisen palvelujen omavalvonnan toteutumisesta vuonna 2025 sekä yhteenveto

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

valvovien viranomaisten käsiteltäväksi tulleista valvonta-asioista ja niihin saaduista päätöksistä. Raportti tukee toiminnan läpinäkyvyyttä, jatkuvaa parantamista sekä omavalvonnan systemaattista kehittämistä osana hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Vuoden 2025 omavalvonnan tilannekuva sekä sosiaali- ja potilasasiahenkilön selvitys on käsitelty lautakunnassa 10.3.2026 § 3 ja 4.

Ikääntyneiden hoivan tarvetta arvioidaan säännöllisesti. Käytännössä käytetään valtakunnallisesti yhtenäinen menetelmä, RAI-arviointi. Arviointi tuottaa vertailukelpoista tietoa toimintakyvystä ml. muisti ja mieliala, hoitoisuudesta ja riskitekijöistä. Arviointia tehdään puolen vuoden välein tai asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa.

Palvelujen laatua seurataan myös tiedolla:

- RAI-tulokset (esim. kaatumat, ravitseminen, lääkitys, elämänlaatu)
- Asiakastyytyväisyys ja palautteet
- Henkilöstömitoitus (vähintään 0,60 ympärivuorokautisessa hoidossa)
-

Poikkeamat ja vaaratapahtumat

Ikääntyneiden palveluissa henkilöstömitoituksesta on säädetty koskien ympärivuorokautista palveluasumista. Henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,6 työntekijää hoidettavaa kohti. Lähtökohtaisesti vähintään lakisääteinen mitoitus toteutuu kaikissa yksiköissä koko ajan.

Mitoituksen toteutumista omassa tuotannossa sekä ostopalveluissa seurataan valvontakäyntien, palautteiden ja muistutusten käsittelyn yhteydessä sekä tarvittaessa tehtävillä keskitetyillä seurannoilla. Lisäksi THL toteuttaa kahdesti vuodessa seurantakyselyn. Tällä hetkellä mitoitus on lakisääteisellä tasolla. Monissa yksiköissä mitoitus ylittää vähimmäismitoituksen johtuen muun muassa yksikön tiloista tai asiakkaiden tarpeista (lyhytaikaisen hoidon paikat, psykiatriset yksiköt, saattohoitotilanteet).

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Hoitohenkilöstön kielitaito varmistetaan rekrytointivaiheessa. Perehdytysohjelma ja kaikille pakolliset täydennyskoulutukset varmistavat tarvittavan osaamisen ja sen, että muun muassa lääkehoitoluvat tulevat suoritetuksi. Palveluyksiköissä valvontaa toteutetaan omavalvonnallisesti vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitusten, muistutusten ja saadun palautteen perusteella. Vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitukset ovat keskeisin omavalvonnallinen keino, jonka perusteella vähintään neljän kuukauden välein toteutuvan omavalvonnan seurantaraportoinnin yhteydessä tunnistetaan kehittämistoimia edellyttävät asiat. Raportoinnin perusteella päivitetään myös vuosittain lääkehoitosuunnitelma ja arvioidaan lääkehoitolupien laajuus. Esihenkilöt käyvät työntekijäkohtaisesti tavoite- ja kehityskeskustelut kahdesti vuodessa, jossa arvioidaan kunkin työntekijän yksilöllinen osaamis- ja täydennyskoulutustarve.

Ostopalvelusopimuksissa edellytetään henkilöstöltä kielitaitoa. Esimerkiksi kotihoidon palvelua hankittaessa edellytetään seuraavaa:

Palveluntuottajan vastuuhenkilöltä vaaditaan itsenäinen kielitaito C 1–2, mikäli vastuuhenkilön äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi. Henkilöstöllä tulee olla riittävä, työn suorittamiseen vaadittava suullinen ja kirjallinen suomen tai ruotsin kielen taito. Työntekijällä tulee olla laadukkaan hoidon varmistamiseksi vähintään itsenäisen kielitaidon perustaso B2. Palveluntuottajan vastuulla on arvioida työntekijän riittävä kielitaito itsenäisen asiakastyön suorittamiseen. Riittävää kielitaitoa arvioitaessa on huomioitava kirjaaminen sekä asiakkaiden ja omaisten kanssa kommunikointi. Työntekijöiden, jotka ovat suorittaneet sosiaali- ja terveystieteiden ammattitutkinnon muulla kielellä kuin suomi tai ruotsi, tulee varmistaa kielitaitonsa virallisella kokeella. Jos työntekijä on suorittanut sosiaali- ja terveystieteiden tutkinnon suomeksi tai ruotsiksi, mutta äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi, palveluntuottajan vastuulla on arvioida, onko kielitaito vähintään tasolla B2. Palveluntuottaja voi kielitaidon varmistamiseksi ohjata työntekijän kielikokeeseen.

Ikääntyneiden asumisen ostopalvelusopimuksessa edellytyksenä on, että palveluntuottajan henkilöstöllä on hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito, jonka palveluntuottaja on varmistanut. Riittävä kielitaito tarkoittaa sitä, että henkilöstö pystyy hoivakodin palvelukielellä keskustelemaan ammatillisesti

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

asiakkaiden, läheisten, muun henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa sekä tekemään tarvittavat asiakkaan asiakirjamerkinnät.

Henkilökunnan kielitaidon varmistaminen on yksi osa palveluntuottajien valvontaa. Henkilökuntaa haastatellaan valvontakäynneillä ja kielitaito huomioidaan myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkistettaessa. Tarvittaessa valvonnassa voidaan pyytää palveluntuottajalta tarkempia selvityksiä henkilökunnan kielitaidosta ja henkilökunnan puutteellisesta kielitaidosta on myös reklamoitu. Hyvinvointialue tarjoaa säännöllisesti henkilöstölle kielikoulutusta ja useilla palveluntuottajilla on tällä hetkellä omia kehittämishankkeita henkilökunnan kielitaidon parantamiseksi.

Lääkehoidon toteuttaminen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön turvallinen lääkehoito -oppaaseen, hyvinvointialueen ja palveluyksikön sekä viime kädessä palvelupisteen lääkehoitosuunnitelmaan sekä hoitavan lääkärin määräyksiin. Kaikki lääkehoitoon osallistuvat työntekijät ovat suorittaneet ammattitutkinnon lisäksi lääkehoidon osaamisen varmistamisen prosessin sekä tarvittaessa vaativan lääkehoidon lääkehoitoluvan, joka sisältää teorialentit ja käytännön näytöt.

Lääkehoidon poikkeamista tehdään vaaratapahtumailmoitus laadun- ja riskienhallinnanjärjestelmään ja ne käsitellään yhteisesti yksikössä. Käsittely on erityisen tärkeää, jotta läheltä piti -tilanteista ja vaaratapahtumista opitaan ja toimintaa voidaan kehittää. Vakavassa vaaratapahtumassa, jossa asiakkaalle on aiheutunut tai olisi voinut aiheutua vakavaa tai huomattavaa pysyvää haittaa, hyvinvointialueen laatu- ja asiakasturvallisuus vastuuyksikkö vastaa tapahtuman tutkinnasta.

Lääkehoitolupien ja poikkeamailmoitusten määrän ja laadun käsittely ja seuranta kuuluu osana omien ja ostopalveluntuottajien omavalvontaa ja toteutuu pääosin esihenkilötyönä omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Osana hyvinvointialueen palveluntuottajien valvontaa seurataan lääkehoitoluvan suorittaneiden työntekijän määrää yksikössä ja toteutuneessa toiminnassa, mm. työvuorosunnittelussa. Lääkehoidon osaamisen ja toteutumisen seuranta tehdään myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkastamalla.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Kaikissa vakavissa ja merkittävässä laatueroissa toimitaan hyvinvointialueen kohdassa 3.1.4 kuvatus prosessin mukaisesti sekä omassa tuotannossa että ostopalveluissa. Prosessi kattaa tapahtuman ilmoittamisen, esihenkilön tekemän ensiarvion, toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen sekä tarvittaessa omavalvontapalveluiden tekemän reaktiivisen valvonnan tai vakavan vaaratapahtuman tutkinnan. Jokainen merkittävä poikkeama (epäkohta tai vaaratapahtuma) selvitetään ja varmistetaan, että sovitut toimenpiteet toimeenpannaan.

Viimeaikaisissa vakavissa tapauksissa toteutetut konkreettiset toimenpiteet ovat sisältäneet välittömät korjaustoimet toimintayksiköissä, kuten lääkehoidon prosessien täsmentämisen, työntekijöiden turvallisuusperehdytyksen vahvistamisen ja rajoitustoimien kirjaamiskäytäntöjen tarkentamisen. Esihenkilöille on annettu kohdennettua tukea muun muassa työvuorosuunnittelun ja osaamisen seurannan tiukentamiseksi yksiköissä, joissa poikkeamia on ilmennyt. Lisäksi palveluntuottajille on annettu korjausmääräyksiä, joiden toteutumista seurataan asetetuissa määräajoissa. Järjestäjätasolla asiakasturvallisuutta on vahvistettu ohjeistusten ja valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamisella, epäkohtailmoittamisen prosessikuvausten päivityksillä sekä henkilöstölle tarjotulla tuella tapahtumien analysoinnissa. Lisäksi on rakennettu mittaristo ja otettu käyttöön organisaation läpileikkaava raportointi merkittävistä valvontahavainnoista ja vakavista vaaratapahtumista, joka mahdollistaa laaja-alaiset kehittämistoimet ja niiden toteutumisen seurannan koko organisaatiossa.

Tehostettua valvontaa käytetään silloin, kun palveluntuottajan toiminnassa havaitaan toistuvia puutteita tai sovittuja korjauksia ei toteuteta määräajassa. Tehostetussa valvonnassa asetetaan selkeät määräajat ja vaatimukset epäkohtien poistamiseksi, seurataan edistymistä tiiviisti raporttien ja valvontakäyntien avulla sekä arvioidaan korjausten pysyvyyttä ennen valvonnan purkamista; kun epäkohtien voidaan todeta luotettavasti korjautuneen, yksikkö palautetaan normaaliin valvontamenettelyyn. Ostopalveluissa valvontaa täydennetään sopimuksen mukaisella reklamaatioprosessilla, joka voi sisältää kirjallisen huomautuksen, sopimussakon ja vakavissa tai toistuvissa laatuongelmissa sopimuksen irtisanomisen, mikä varmistaa palveluntuottajan velvoitteiden toteutumisen ja antaa mahdollisuuden puuttua epäkohtiin järeästi.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Jotta vakavista tapahtumista seuraa pysyviä ja rakenteellisia parannuksia, hyvinvointialueessa on vahvistettu useita pitkäjänteisiä toimenpiteitä. Omavalvonnan osaamista vahvistetaan siten, että esihenkilöille ja henkilöstölle järjestetään koulutuksia ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitusten käsittelystä ja korjaavista toimenpiteistä, ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle on otettu käyttöön pakollinen omavalvonnan koulutus työsuhteen alussa.

Omavalvonnan toimintamalleja yhdenmukaistetaan päivittämällä omavalvontaohjelma vuoden 2026 lopulla, tarkistamalla hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma (päivitetty helmikuussa 2026) sekä päivittämällä yksiköiden lääkehoitosuunnitelmat maaliskuussa ja esihenkilötyön omavalvontaprosessit, joiden jalkautus alkaa huhtikuussa esihenkilökoulutuksilla.

Systemaattista raportointia systematisoidaan sisällyttämällä vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksiin, valvontahavaintoihin ja reklamaatioihin perustuvat kehittämistoimet osaksi palveluyksiköiden määrävuosittaista omavalvonnan raportointia. Lisäksi lääkehoitolupien ja osaamisen seuranta koskee sekä omia yksiköitä että ostopalveluja, ja tulevaisuudessa suunnitellaan osaamisen varmistamisen (esimerkiksi lääkehoitolupa) integroimista työvuorosuunnitteluun. Tietojärjestelmien kirjaamisen auditoinnit tuottavat tietoa muun muassa kielitaidon ja lääkehoidon prosessien toteutumisesta. Näillä toimenpiteillä varmistetaan, että yksittäisiin vakaviin tapauksiin reagointi johtaa koko hyvinvointialueen laajuisesti pysyviin ja järjestelmällisesti seurattaviin parannuksiin.

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen saatavuutta seurataan säännöllisesti. Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Laki sääteisesti tiedot palvelujen saatavuudesta julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteutamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL § 45 ja Vanhuspalvelulaki § 18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Ikääntyneiden palveluja on saatavissa lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Haapaniemi oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.40-12.41.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 62

13.4.2026
28.4.2026**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Frantsi-Lankia sekä 29 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluevaltuusto

28.4.2026

20**Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset****Päätösehdotus**

Puheenjohtaja toteaa kokouksessa tehdyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset sekä päättää lähettää aloitteet ja kysymykset aluehallituksen valmisteltaviksi.

Käsittely**Päätös****Selostus****Valtuutetun oikeus tehdä aloite**

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteella on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa aloitteen pääasiallisen sisällön.

Aloitteet on annettava puheenjohtajalle tai sähköiseen kokousjärjestelmään kirjallisena aluevaltuuston kokouksen aikana.

Tulevan vuoden talousarviovalmisteluun vaikuttavat aloitteet on jätettävä maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen jätetyt talousarviota koskevat aloitteet käsitellään sitä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Aluevaltuusto

28.4.2026

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Valtuutetun oikeus osoittaa kysymys aluehallitukselle

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus osoittaa kysymyksiä aluehallitukselle. Kysymys on annettava kirjallisena aluevaltuuston sihteerille tai sähköiseen kokousjärjestelmään.

Jos kysymys ei koske hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen ilmoitus, että kysymykseen ei vastata.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen vastaus tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille aluevaltuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Jos vastausta ei ole voitu antaa tai jos aluevaltuusto päättää palauttaa kysymyksen aluehallitukselle uudelleen vastattavaksi, vastaus on annettava viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua ensiksi pidetään vastauksen antamatta

Aluevaltuusto

28.4.2026

jättämisestä tai palauttamisesta tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa.

Kysymykseen annettu vastaus tai edellä mainittu ilmoitus on merkittävä aluevaltuuston kokouksessa tiedoksi, minkä lisäksi aluevaltuusto asiaa käsitellessään voi hyväksyä toivomuksia, joihin asia antaa aihetta.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus valiokunnan asettamiseksi tutkimaan kysymyksessä koskevaa asiaa, aluevaltuusto päättää tästä.

Liitteet

Oheismateriaali